

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20

za pol leta 120

za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Cene inseratov:**Enostolpna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglasni v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštšina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Smrti izročeni?**

Trst, 24. okt. 1925.

Ko se je z rapalsko pogodbo določila državna meja med Jugoslavijo in Italijo, smo takoj vedeli, da se je s tem začel za nas Slované v Italiji križev pot na goro trpljenja, ker nam je bilo jasno, da smo izročeni dednemu sovražniku naše narodnosti na milost in nemilost. Vedeli smo že med vojsko, da so obljube, ki so nam jih pošiljali Italijani preko fronte, prazne obljube, vedeli smo tudi, da bodo ostale slovesne obljube, podane v italijanskem parlamentu po zmagi v prestolnem govoru in od strani najuglednejših italijanskih državnikov, same lepe besede, govorjene za vnanji svet, ker smo predobro poznali Italijane, katerih prva in najnujnejša skrb glede nas je, da nas čim prej poitalijanijo, kar je s kruto odkritosrčnostjo priznal tudi sam Mussolini kot ministrski predsednik v zbornici. Vendar je kljub temu tlela v naših srcih še vedno mala iskrica upanja.

Znano je bilo, da morata Jugoslavija in Italija razen mej urediti med seboj še mnogo drugih zadev: reško vprašanje, trgovsko pogodbo itd. Upali smo torej na ta pogajanja. Dokler meje niso bile določene, se je vedno podarjalo, da bo težko kaj doseči, ker da ima Jugoslavija proti Italiji težko stališče, ker da stoje za Italijo zavezniki. Menili smo torej, da bo vsaj pri prihodnjih pogajanjih, ko bo ta žrtev doprinešena, znala Jugoslavija kot suverena država iztisniti kaj za nas, da bomo mogli vsaj kulturno in gospodarsko napredovati. Toda zaključek vsakih takih pogajanj je značil za nas novo bridko razočaranje. Da ni jugoslovanska vlada pri reških pogajanjih, ko je na tako cen način odstopila Italiji Reko in dala iz rok na nepojmljiv način tako dragoceno reč in s tem pripomogla fašistovski vladi do uspeha, katerega niti ta sama ni pričakovala — za nas skoraj nič dosegla, je nerazumljivo. Tajnost pogajanj in hitrica, s katero je bilo rešeno to vprašanje, sta bila zelo sumljiva. Mogoče da bodo poznejši rodovi kedaj zvedeli, zakaj je takrat Jugoslavija pred Italijo kapitulirala, ker te rešitve ni mogoče drugače klasificirati. Niti izgovor z notranjimi razmerami in valitev krivde na takratno rovarjenje Radiča ne more tega opravičiti in razjasniti. Takrat je padlo naše upanje pod ničlo.

Imela so se vršiti še pogajanja v Firencah. Zopet je zažarela iskrica nade. Toda ravno ko je brzoglav svetu javljal veselo vest, da so se pogajanja srečno dokončala, se je pritisk italijanskih oblastev in fašistov na nas še poostiril. Tedaj je v nas zamrlo vsako upanje na zboljšanje naših razmer.

Vsakdanja skušnja, vsakdanje trpljenje, vsak dan hujši pritisk nam jemlje vsako nado v boljšo bodočnost. Z najnovejšim odlokom ministra za pravosodje je definitivno izključen iz sodnega poslovanja vsak košček papirja, popisani v slovenskem jeziku. Naj so stranke, odvetniki, sodniki Slovenci, ne sme se slovensko razpravljati, da, nevarno je celo, če slovenski odvetnik in slovenski sodnik na sodišču med seboj privatno slovensko govorita. Uslužbenec Slovence premeščajo sedaj v notranjost kraljestva, brez ozira na starost in na družinske razmere. V nobenem uradu ne sme več ziniti v svojem jeziku, večkrat se zgodi celo, da nam v privatnem občevarju zabranijo rabo materinskega jezika. Nasilje ne spoštuje niti božjih hramov. Vsako zbiranje in zborovanje je nemogoče, samo ob pogrebih pridemo še skupaj. Kako naj napredujemo ob takih razmerah? Povsod sumničijo in vohajo iredentizem in zarote, vsak količjak zaveden Slovenec jim je za državo nevaren subjekt, nad katerim mora čuvati oko detektiva.

V takem ozračju uspeva seveda špijonstvo in ovadništvo; hišne preiskave so na dnevnem redu. Poglejte naše časopise! Če piše resnico, če šiba krivice ter kritizira nezdružne razmere, ga zaplenijo in mu s tem spodkopavajo gospodarsko podlago; če si hoče pa časopis ohraniti življenje in se prilagoditi okolikortoliki razmeram, mora biti pa tako pisnik in urejavec, da poštena in iskrena slovenska duša težko prenaša tako berilo. Ni to očitanje, ampak ilustracija nenormalnih in nemoralnih razmer, v katerih živimo. Naše društveno življenje, zlasti v Trstu in po Istri, je skoraj zadušeno. V zadnjem času prepovedujejo prireditve kar po vrsti. Tako nedolžne

podeželske veselice, kakor umetniški koncerti ali pa znanstvena predavanja — vse je za mogočno italijansko državo nevarno! Da bo slika popolnejša, naj omenimo še davke, ki spravljajo ljudi deloma iz doma v tujino, deloma na beraško palico.

Toda veruje naj se nam pred vsem, kar nam je sveto, da bi vse to gorje, četudi je veliko, prenesli, če bi ne bilo — šolskega vprašanja. To vprašanje je za nas življensko vprašanje, od njega je odvisen naš narodni obstoj. Šola je tista, ki nam povzroča največ skrbi za našo bodočnost. Kaj bo z našo mladino, kaj bo z našim narodom, ker slovenske šole ni več? Popolnoma se zavedamo vseh usodnih posledic, ki izhajajo iz te činjenice za naš narod in želeli bi, da se tega zave tudi vsa širna jugoslovanska javnost. Gentilijeva šolska reforma nam je ubila pred tremi leti slovensko šolo. Vsi naši protesti, vse naše prošnje ne pomagajo nič! S kruto doslednostjo gre italijanska vlada zahtevno pot naprej! Zanj ne obstoje ne politični, ne pedagoški, ne človeški oziri, ne slovesno dane obljube in izjave. Asimilacija (poitalijančenje), to je njen cilj, ki ga mora čimprej doseči!

Vsako leto je manj našega učiteljstva. In kako se postopa z njim? Vsaki gospodar postopa bolje s svojim hlapcem, kakor naša oblastva s slovenskim učiteljstvom; tako da je treba temu res veliko samozatajevanja, če še vzdržuje. Slovenske učitelje, ki imajo po 15 in več let službe, in ki imajo družine, so pustili v treh počitniških mesecih brez plače; ko je pa šola začela, so nekaterim izmed njih kar kratkoma rekli, da zanje nimajo več mesta in so jih odslovili, ali bolje rečeno, vrgli na cesto, ker jim ne priznavajo ne penzije in odpravnine. Na mesta odslovljenih slovenskih učiteljev pa nameščajo ljudi iz Kalabrije, Sicilije.

Ni treba posebej omenjati kakšne uspehe mora roditi šola, kjer se učitelj in učenec ne razumeta. Sicer pa oblastem ni na tem, da bi se v šoli dosegli kakšni učni uspehi, samo na tem jim je, da se otroci čim prej odtujijo svojemu maternemu jeziku in da postanejo »Fieri italijani«. Naše šole, ki so bile vzorne, iz katerih je prihajala mladina, da je bil človek vesel, postajajo semenišča analfabetizma. Najhujša bol za kulturni narod pa je, če pride proti svoji volji v take razmere, da se mora dekultivirati, da mora v kulturi nazadovati. Na ta način se bo naša napredna dežela ponižala na nivo onih južnih provinc, kjer je še nad 50 odstotkov analfabetov.

Edina slovenska šola, ki jo še imamo, je privatna šola pri sv. Jakobu v Trstu, v katero se je letos vpisalo nad 1000 otrok. Po izjavi italijanskih nadzornikov je ta šola uzorna in ena najboljših. In vendar so jo letos, komaj se je bila odprla, zaprli. To je bilo čisto navadno šikaniranje; hoteli so ljudi oplašiti, da bi ne vpisali otrok v to šolo. Zaenkrat se je še posrečilo jo zopet odpreti, toda nad njo visi zmiraj Damoklejev meč. Dosedaj smo imeli v tržaški okolici tudi še nekoliko slovenskih, dobro uspevajočih otroških vrtcev. Tudi tem odredkajo letos šolske oblasti odprednje in do danes ni še nobeden odprt.

O nas, primorskih Slovanih, se rado pohvalno omenja, da smo narodno zelo zavedni. Res je. Toda ne smemo se varati. Tudi ta zavednost nas ne bo rešila, ker mi tega pritiška ne bomo prenesli. Ne udajmo se iluzijam. Mi smo zapisani narodni smrti in ta bo prej ali slej gotovo prišla. Zakaj bi si zatiskali oči pred resnico? Zločin bi bil, če bi hoteli prikazovati položaj v lepši luči, kakor je in če bi hoteli z varanjem zapirati javnost v lepe sanje. Boj je neenak. Na eni strani berač, ki nima nič, na drugi pa bogastvo: politična moč, kulturne tradicije, denar, oblast, vojaštvo, nasilje itd. V takem neenakem boju mora šibkejši podleči. Naš položaj je tudi slabši kakor tiralskih Nemcev, in sicer zlasti zato, ker mi nimamo kakor oni srednjega stana. Nočemo podcenjevati kmetskega in delavskega stanu, ali resnica je, da samo gospodarsko dovolj jaki in neodvisni stanovi lahko klubujejo, naš kmet in delavec sta pa prešibka, prerevna in gospodarsko preveč odvisna. Pomisli pa naj se še na današnjo, povojno duševnost, ko dnevno gine idealizem in se mase potapljajo v vedno

bolj surov materializem. Če ljudje zaradi svetnih dobrin na tako lahek način zanemarijo in zapuščajo vero, ne bo jim težko zatajiti tudi svojo narodnost. Trst je bil že pred vojsko moloh, ki je požiral naše ljudi; danes je postala tak moloh cela naša dežela v postoterjeni meri. Naša kri bo oplojevala dekadentno latinsko kri, in naša nadarjenost in naše zdrave in mlade mišice bodo pomagale širiti italijansko slavo. V doglednem času bo enkrat tako narodnozavedna Primorska samo še ena sama Benečija, brez ponosa, brez zavednosti.

Jugoslovanska vlada vedno pravi, da je to naše vprašanje kot notranje italijansko vprašanje tako delikatno, da je najboljšje, če se o njem ne govori. Na to odgovarjamo, da nasprotno italijanski odgovorni državniki dalmatinskega vprašanja nikakor ne smatrajo kot notranje jugoslovansko vprašanje take delikatnosti, da bi se o njem ne smelo govoriti o vsaki priliki. Glej testvarne govore predsednika Mussolinija v parlamentu. Medtem ko hodi jugoslovanska vlada okoli te delikatnosti, mi umiramo! Na naših vratih stoji zapisano: »Lasciate ogni speranza, voi, che siete entrati nel bel regno d'Italia!«

Op. ured.: Ta dopis v narodni borbi esivelega človeka iz Trsta je strašen očitke našim državnikom. Italija je izborni zaščitila svoje narodne drobec v Jugoslaviji, ki naj zanjo tu polagajo mine in ji varujejo tla, na katera bo mogla ob ugodnem trenutku varno

zastaviti nogo. S tem Italiji ničesar ne podtikamo, saj se to v italijanski javnosti ob vsaki priliki glasno naglašja, in to tudi od oficijelnih strani. Italijani snujejo na našem ozemlju italijanske državne šole (Krk!), na katerih poučujejo italijanski učitelji iz Italije; kako se godi 600.000 našim bratom v Italiji na njih prastari rodni grudi, nam pove dopis.

Ne bomo preiskavali razlogov, ki so nagnili naše državnike do tolike popustljivosti nasproti Italiji; a naj so naredili napako, naj so grešili ali pa se zgolj pokorili danemu položaju — toliko je gotovo, da življenje ali smrt kakega naroda ni v rokih državnikov, marveč v njegovih lastnih. Dokler se narod samega sebe zaveda, dokler svoje narodne svetinje spoštuje in hrani, dokler sam noče umreti, tako dolgo tudi umreti ne more. V tem pogledu naš tržaški dopisnik podcenjuje pomen ljudskih slojev: kmeta in delavca, posebno kjer jima stoji ob strani zanesljiv voditelj: duhovnik. Mi nikakor ne delimo njegovega pesimizma, marveč smo prepričani, da bo naš primorski rod vztrajal, dokler ne minejo sedanji temni dnevi in pride tudi zanj lepša doba. Nasilju in krivici se v Evropi ipak majo tla in ni nobenega dvoma, da se tudi Italija ne bo mogla trajno zapirati pred manjšinskim pravom. To neglede na vse druge možnosti, ki jih hrani v svojem naročju jutrišnji dan. Treba samo vztrajnosti in zaupanja v Pravičnost, ki je vendarle prva in zadnja instanca za usodo narodov.

Zakulisni boj med radikali in radičevci.**RAZKOL V RADIKALNEM KLUBU. — AFERA STANIĆ — RADOJEVIĆ. — OGORČENJE PROTI RADICEVSKIM MINISTROM. — V RADICEVSKEM KLUBU VEDNO VEČJA NEZADOVOLJNOST. — RADICEVSKI MINISTRI BREZ MOCI IN BREZ VPLIVA.**

Belgrad, 26. okt. (Izv.) V radikalnem klubu se nadaljujejo razčističevanja ozir. bolje rečeno spori med posameznimi poslanci, ozir. med posameznimi strujami v radikalnem klubu. Se vedno ni končno znana afera radi glasovanja pri fin. odobru, ko se je že pojavila nova, ki tudi ne more pripomoči k stabiliziranju kompaktosti radikalnega kluba. Bivši železniški minister Andra Stanić je namreč poslal predsedništvu kluba posebno pismo, v katerem odločno nastopa proti delovanju železniškega ministra Radojevića. Od kluba zahteva, da se ta zadeva v klubu samem razčisti.

Z ozirom na to njegovo zahtevo, ki jo podpirajo številni poslanci, je vodstvo radikalne stranke sklicalo sejo, na kateri so razpravljali o tem vprašanju. Po precej ostrem medsebojnem pojasnjevanju je bil sprejet Jovanovičev predlog, naj se vsa zadeva prepusti Pašiću in predsedniku Živkoviću, da jo proučita in potem klubu poročata. Klub je ta predlog sprejel, in tako sta prišla Pašić in Živković v neljub položaj, da bosta odločala o zadevi, za katero bo težko najti rešitev, ki bi mogla zadovoljevati obe stranki, ki sta ogorčeni in druga druga nasprotni.

Današnja sejo so zopet izkoristili nekateri poslanci, da dajo duška svojemu ogorčenju nad delovanjem Radičevih ministrov in zastopnikov Radičeve stranke v vladi. Tako je med drugim zahteval poslanec Cirković, da prične klub z razpravo o prosvetni politiki. Cirković je utemeljeval svojo zahtevo s tem, da radičevci preganjajo učitelje in profesorje in da se predvsem zapirajo potrebne ljudske šole v

očividnem nasprotstvu z zahtevami prebivalstva.

Tej Cirkovićevi zahtevi so se pridružili številni poslanci, ki so pri tej priliki radikalni klub opozarjali tudi na delovanje drugih funkcionarjev Radičeve stranke, posebno na podtajnika v prosvetnem ministrstvu in na drž. podtajnika v agrarnem in ministrstvu za šume in rude. Z ozirom na odsotnost prosvetnega ministra, ki je bil v avdijenci pri kralju, klub o tem vprašanju meritorno ni razpravljaj, ampak bo razpravljaj o tem na jutrišnji seji.

Splošno mnenje je, da bo jutrišnja debata proti Radiču kaj ostra.

Nič kaj boljše niso razmere v Radičevem klubu, kjer nezadovoljstvo vedno bolj narašča. Radičevski poslanci tožijo, da jim radikalni ministri ne gredo na roke, marveč da s svojimi rešitvami rušijo ugled Radičeve stranke med njenimi volivci, kjer le morejo. Vsi ukrepi radikalnih ministrov da so v nasprotju z željami pristašev Radičeve stranke, vsled česar dobiva Radičev klub številne in ogorčene proteste.

Poleg tega so poslanci Radičevega kluba tudi nezadovoljni z delovanjem svojih ministrov. Trdijo, da si le-ti nikakor niso znali pridobiti potrebnega ugleda in da nimajo nobenega vpliva na vladno politiko v nobenem oziru. Številni poslanci so radi tega zahtevali, da se skliče seja. Predsedstvo kluba je to tudi storilo. Vendar je zanimivo, da na to sejo ni prišel noben radičevski minister, ne noben ugleden funkcionar. Radi tega se seja ni mogla vršiti.

Nedelavnost sedanje vlade.**VSESPLOSNO POSLABSANJE RAZMER. — POMEMBEN OBISK MINISTRA DVORA PRI PAŠICU.**

Belgrad, 26. okt. (Izv.) Vlada RR ni opravičila niti tistih nad, ki so jih stavliali nanjo pristaši obeh vladnih strank, kaj šele oni, pod katerih uplivom je prišlo do njene sestavitve v interesu državne politike. Ni zboljšala stanja, ni uvedla pravičnega sistema, skazala se je kot popolnoma nesposobna in nedelavna. Nikjer na nobenem polju ni opaziti nobenega napredka, vse gre neprestano na slabše, nezadovoljstvo raste.

Razmere na gospodarskem polju postajajo vedno bolj kritične in nevzdržne. Ni nobenega upanja, da bi mogel v doglednem času priti do znatnih remedur. Vlada kaže tako malo delavnosti, kakor je ni kazala dosedaj še prav nobena vlada. Rzumljivo je, da so odločujoči

činitelji v državi začeli razmišljati, da je treba končno postaviti na čelo državne uprave vladno, ki bi odgovarjala interesom države in ki bi opravičevala nado in upe širokih mas prebivalstva.

V zvezi s takim mnenjem odločujočih činiteljev se mnogo govori o bližnjih spremembah. O tem krožijo različne kombinacije.

Belgrad, 26. okt. (Izv.) Popoldne je minister dvora Janković obiskal predsednika Pašića in se z njim razgovarjal skoro nad eno uro. Po mnenju tukajšnjih političnih krogov je ta obisk v zvezi z željami odločujočih činiteljev, naj bi se čimpreje pričelo z likvidiranjem sedanjega in z ustvarjanjem novega položaja.

Narodna skupščina.

DEBATA O INVALIDSKEM ZAKONU.

Belgrad, 26. okt. (Izv.) Na današnji skupščinski seji se je nadaljevala razprava o invalidskem zakonu.

Pred dnevnim redom je skupščinski podpredsednik dr. Subotić ugotovil, da so vesti, ki so jih priobčili nekateri listi, češ da je poslanec Kremenžar izgubil besedo in da ne bo govoril (kakor sta lažnivo poročala »Slovenski narod« in »Jutro« — Op. ur.), popolnoma neresnične in brez vsake podlage. Te vesti so mogle nastati le radi nesporazumljenja s podpredsednikom. Posl. Kremenžar pride jutri na vrsto kot prvi govornik.

Nato se je pričela razprava. Prvi je govoril Vujić. Ostro je kritiziral vladni načrt.

V imenu demokratskega kluba je govoril dolgoletni strokovnjak za invalidsko vprašanje Agatonović. Orisal je zgodovino tega vprašanja. Poudarjal je, kaj se je vse poskušalo za ugodno rešitev. V strokovni kritiki je poudarjal vse pomanjkljivosti vladnega načrta. Izjavil je, da je proti temu načrtu, ker vlada ne mara sprejeti potrebnih sprememb, ki so v interesu invalidov in ugleda države.

Spor med Bolgarijo in Grčijo.

BOJI SE TRAJAJO. — DIPLOMATSKI DVOBOJ. — BOLGARILJA ČAKA NA REŠITEV DRUŠTVA NARODOV.

Belgrad, 26. oktobra. (Izv.) Položaj na grško-bolgarski meji je nespremenjen. Grki še vedno nadaljujejo s sovražnostmi. Njihove vojne akcije niso niti najmanj ponehale. Nasprotno pa pri Bolgarih še ni nič opaziti, da bi hoteli začeti s protinapadom, v katerega izid nihče ne dvomi. Bolgarski krogi zatrjujejo, da ne gre radi tega neljubega incidenta na grško-bolgarski meji obdolževati grškega naroda, ampak grško vlado, ki je hotela priliko izkoristiti, da si okrepi svoj položaj. Vidi se, da je do teh dogodkov prišlo spontano brez kakih preddogodkov. Bolgarska vlada še vedno čaka na rešitev sveta Društva narodov, ki se je danes sestel v Parizu, da razpravlja o tej zadevi. Bolgarija pričakuje nujno rešitev, ker bi bila sicer bolgarska vlada in parlament postavljena v neprijeten položaj, da bi morala sama stopiti v obrambo interesov ljudstva in države.

Bolgarska vlada uživa popolno zaupanje in podporo celokupnega prebivalstva. To se vidi iz dejstva, da je bolgarska vlada preklcala obsedno stanje na celim državnem ozemlju, katero je, kakor znano, proglasila ob priliki strašnega zločina v cerkvi sv. Nedelje.

Do večera niso prišle iz Pariza nobene vesti o zasedanju Društva narodov. Poslaniki tujih držav so neprestano v stiku z našim zunanjim ministrstvom, da se informirajo o dogodkih in o stališču naše vlade.

Belgrad, 26. oktobra. (Izv.) Iz Gevgelije poročajo, da je po tja došli poročili mesto Petrič zasedlo 5 grških bataljonov. Grki imajo na bolgarskem ozemlju 10 baterij topništva.

Iz Dojran poročajo, da je deset bolgarskih vasi v okolici Petriča v plamenu. Bolgarske čete so se umaknile na črto Topolnica-Marinopolje. Bolgarske oblasti so baje izdale oglase na ljudstvo, naj ne prenaša dalje nasilstev, temveč naj se upre.

Iz Berova na jugoslovansko-grški meji poročajo, da so jugoslovanske obmejne straže opazile v bolgarskih obmejnih vaseh živahno gibanje. Menijo, da gre za mobilizacijo. Druga poročila pravijo, da je prešlo na ozemlje okoli Petriča osem grških bataljonov. Železnico od Soluna do grške meje so zasedli grški vojniki. Na tej železnici so prepeljali tekom enega dne eno grško divizijo na mejo.

Iz Starega broda javljajo, da je ves avtomobilski park, kolikor ga je v Sofiji, mobiliziran. Macedonske čete korakajo proti Petriču, da preženo Grke. Tudi 40 komitskih čet se je napotilo na bojišče.

V Strumici so slišali ves dan streljanje. Videli so tudi požare. Bolgari so se umaknili na črto Petrič-Melnik. Mesto Petrič je popolnoma prazno.

Sofija, 26. okt. (Izv.) Bolgarska vlada je poslala glavnemu tajniku Društva narodov sledečo brzojavko: »Smatramo za svojo dolžnost, da obvestimo Društvo narodov o nadaljevanju grškega pohoda na naše ozemlje. Doslej so 3 naši vojaki ubiti, 6 vojakov in 1 častnik so ranjeni, 7 vojakov pogrešamo. V mestu Petrič, ki ga je obstreljevalo grško topništvo, je 7 oseb ranjenih. V imenu vlade prosim, da se takoj skliče seja Društva narodov.

Atene, 26. okt. (Izv.) Po uradnih poročilih so se bolgarski izvidniki umaknili z grškega ozemlja. Pri umiku je prišlo med njimi in grškimi četami do lahkih prask. Pri Društvu narodov bo Grčija zahtevala brezpogojno zadoščenje. Grška vlada bo na seji Društva narodov zastopal njen poslanik v Parizu Kasapanos.

Dunaj, 26. okt. (Izv.) Grški poslanik na Dunaju zvrča vso krivdo za spor na Bolgare, ki da so 19. oktobra ustrelili grškega obmejnega stražnika in nato streljali celo na častnika, ki se je bližal bolgarski straži z belo zastavo, in ga ustrelili. Nato so Bolgari udri na grško ozemlje, zasedli stražnico št. 69 in so se tam utrdili. Zaradi teh dogodkov so bile grške čete prisiljene udreti na bolgarsko ozemlje. Temu poročilu pa ugovarja bolgarski poslanik na Dunaju z izjavo, da so grške čete vdrele na bolgarsko ozemlje zato, ker Grki vedo, da Bolgarija ne sme imeti oborožene armade.

Pariz, 26. okt. (Izv.) Francoski zunanji minister Briand poskuša še vedno vplivati na grško vlado, da bi pristala na to, da se reši grško-bolgarski spor diplomatskim putem. V tem smislu deluje francoski poslanik v Atenah, ki ga vneto podpira tudi rumunski poslanik.

Sofija, 26. okt. (Izv.) Danes ob 14. uri 40 minut so Grki znova obstreljevali vasi v okolici mesta Petrič.

Napad kačakov na albanski meji.

KAČAKI ODPELJALI OKROŽNEGA NAČELNIKA BLAZIČA IN PROTO MILOŠEVIČA TER UBILI OROŽNIKA. — OSTRA NOTA NAŠE VLADE ALBANSKI VLADI.

Belgrad, 26. okt. (Izv.) Današnje belgradsko časopisje poroča o neljubem dogodku, ki se je pripetil na albanski meji. Vesti se glasi tako-le:

Med Dibrom in Ohridom pri selu Tašmorunište so nočjo kačaki ujeli ohridskega okrožnega načelnika Blažiča, predsednika duhovskega sodišča proto Miloševića in šoferja.

Orožnika, ki jih je spremljal, so ubili. Prebivalstvo v Ohridu je radi tega zelo ogorčeno. Takoj so bile na vse strani razposlane čete v zasledovanje. O ujetnikih ni nobenega sledu niti glasu.

Ker je albanska meja oddaljena samo par ur, je splošno mnenje, da so ujetniki prepeljani v Albanijo.

K vprašanju organizacije slov. kat. dijaštva.

(Nekaj misli.)

Izšla je pred par dnevi 1. števec XXI. letnika »Luči«, glasila hrvatskega katoliškega narodnega dijaštva. Kakor že svojčas, zavzema tudi 1. števec novega letnika zunanjo obliko časopisa, v velikosti našega »Domoljuba«, z osemstranskim obsegom. V tej obliki bo izhajala »Luč« v šolskem letu 1925/26, in sicer dvakrat mesečno. Ze v »Almanahu« je naznanil, da »Luč« v novem letu »biče puna života, zanosa, pouke i zabave«. To v resnici tudi je! Kdor se hoče o tem prepričati, naj samo izpolni Avguštinov imperativ: »Tole, lege!« Ravno ta nova številka »Luči« je bila neposreden povod teh mojih vrstic.

Tudi onega dela inteligence, zlasti pa naše študirajoče mladine se je zadnji čas oprijela neka strašna duševna lenoba, neka apatija do vsakega duševnega dela. So seveda gotovi krogi, ki delajo častno izjemo, recimo mariborski »Stražarji«. Toda kje pa so stotine drugih, ki so seveda ravno tako ustvarjeni za samostojno duševno delo, ki se pa danes, ako se sploh za kaj zanimajo, ne zanimajo za drugo, ko za šport in telovadbo? Mi pa rabimo za ustvaritev »societatis christianae« armado vsestransko izobraženih delavcev, ki bodo nasprotniku s programom antiklerikalizma znali v kritičnem momentu iz-

podmakniti tla. V tem duševnem mrtvilu je zazvonila »Luč« hrvatskemu katol. dijaštvu mogočno pesem: »Ustaj! Ustaj, omladino na rad! Na dugi i teški rad, poletan, bez skepse i predomišljanja.« Temu svojem programu na ljubo je spremenila »Luč« tudi svojo zunanjo obliko. V obliki časopisa, ki bo izhajal dvakrat na mesec, bo »Luč« lahko bolj raznolika, bolj aktualna, kar je pri mesečni ali dvomesečni reviji nemogoče, prišla bo tako večkrat med dijaštvo, da med njim širi ideologijo katoliškega pokreta, in kar je zelo važno, mu da priliko, da se tudi dijaštvo samo na ta ali oni način v listu udejstvuje. Da je nam Slovenecem še v večji meri potreben zvon, ki bi nam z mogočnim glasom zapel pesem: »Vstani, mladina, na delo!«, je jasno vsakemu, ki ne gre z zaprtimi očmi mimo naših dijaških organizacij. Aplicirajmo program, ki si ga stavi novi letnik »Luči« malo na sebi! Imeli smo res lepe, razširjene dijaške liste, kakor sta bila »Zora« in »Mentor«. Bila sta oba res prava mentorja našega dijaštva, zlasti še slednji. V njih je našel naš dijak stvari, ki so ga zanimale kot dijaka. Danes ni več ne »Zore«, ne »Mentorja«. Oba sta mirno zaspala, ne da bi kdo potočil za njima le eno solzo. Še spomin na nja je izginil. Pa mi poroče kdo: saj imamo tudi danes list, ki nosi podnaslov »glasilo katoliškega slovenskega dijaštva«, namreč »Križ na Gori«. O »Križu na Gori« si usojam tukaj izreči svojo sodbo, da ni dijaški list, kakor ga potrebujemo. Večina (ne rečem vsil) člankov, ki jih je pri-

O tej neverjetni stvari so znane še sledeče podrobnosti:

Včeraj dopoldne so prišli iz Ohrida v Dibrar načelnik Blažič, ohridski vladika Velimirović in prota Milošević v spremstvu orožnika. Okrog 6 so se hoteli vrniti v Ohrid. Pred odhodom je rekel vladika Velimirović, da ne more oditi, ker ima še nekaj opravka. Tako sta se odpeljala Blažič in Milošević sama, ne da bi koga obvestila o svojem odhodu. V Ohrid nista prispela in se o njihovi usodi ničesar ne ve. Danes je na tej poti vozil nek vojaški avtomobil. Stiri kilometre od Tašmoruništa so s tega avtomobila opazili truplo nekega orožnika in potniški avtomobil, ki je prevržen ležal v cestnem jarku. O tem je bila takoj obveščena najbližja orožniška postaja. Takoj so ugotovili, da je bil mrtvi orožnik v spremstvu načelnika Blažiča. Na temelju tega in posebno, ker potnikov ni bilo niti v Dibrar niti v Ohrid, so takoj vedeli, da gre tu za napad kačakov. Verjetno je, da je orožnik, ki se je nahajal v njihovem spremstvu, poskušal streljati in je bil nato ubit. Ni izključena možnost, da sta bila tudi Blažič in Milošević v teku borbe ranjena.

Vsled teh dogodkov je naša vlada takoj danes poslala albanski vladi obširno noto, ki nima ultimativnega značaja, vendar pa je pisana v precej ostrem tonu. V njej se zahteva takojšnja preiskava, da se izsledijo krivci in da bi oba ugledna ujetnika ostala pri življenju. Na albansko vlado pade vsa odgovornost. Naša vlada si bo znala pridobiti popolno zadoščenje.

Nekateri krogi so mnenja, da je ta dogodek v zvezi z gibanjem, ki se je že precej časa opazalo na albanski meji. V Albaniji je nezadovoljstvo proti sedanji vladi precej veliko. Nekateri krogi so mnenja, da bo sedanja vlada morala kmalu oditi.

Občinske volitve v Varaždinu.

Varaždin, 26. okt. (Izv.) Včeraj so se vršile v Varaždinu občinske volitve s sledečim izidom: Hrvatska zajednica 826 glasov (11 odbornikov), HSS 618 glasov (9 odbornikov), SDS 337 glasov (5 odbornikov), radikali 182 glasov (2 odbornika), gospodarska lista 122 glasov (2 odbornika).

Pribičević v Bosni.

Zagreb, 26. okt. (Izv.) Včeraj je imel Svetozar Pribičević shod v Prnjavoru, na katerem je govoril proti sporazumu med radikali in radičevci in dokazoval, da je ta sporazum nemogoč in nemoralen. Shoda se je kljub silni agitaciji udeležilo največ do 1000 ljudi. — Za tem shodom je imel Pribičević še shod v Bosanskem Brodu, kjer je bila udeležba čisto neznatna.

Spor med samost. demokrati v Zagrebu.

Svoj čas smo poročali, da je zagrebški Zupan Heinzel v občinskem svetu osnoval nadstrankarsko delovno večino za izvršitev velikega komunalnega programa. V večino so vstopile skupine vseh strank razen radičevcev in sam. demokratov. Ob tej priliki je izstopil iz sam. dem. kluba dr. Thaller, ker se ni strinjal s klubovo politiko. Sedaj poročajo, da se spor v klubu nadaljuje in da bo izstopilo še več odličnih članov stranke.

VRNITEV KRALJICE.

Belgrad, 26. okt. (Izv.) Snoči se je vrnila iz Bukarešte v Belgrad kraljica Marija, ki se je par dni mudila v Bukarešti.

Chamberlain — diktator Evrope

London, 26. okt. (Izv.) Ugleden skandinavski diplomat se je izrazil o pogodbi v Lo-

carnu tako-le: »Francija in Nemčija sta se v Locarnu obrnili na Anglijo s prošnjo, da prevzame vodstvo svetovne in evropske politike. Evropsko politiko diktira danes Chamberlain, ker je Francija spoznala, da s svojo lastno močjo in s svojimi denarnimi sredstvi ne more vzdržati nadvlade nad Evropo. Verjetno pa je, da Anglija svoje moči napram šibkejšim narodom in državam ne bo zlorabila.«

Kriza nemške vlade.

Berlin, 26. okt. (Izv.) Nemško-nacionalna stranka, ki je že od vsega začetka ostro nasprotovala konferenci v Locarnu, je v soboto sklenila, da pozove ministre svoje stranke, naj izstopijo iz vlade. Sklep nemških nacionalistov je izzval v javnosti veliko pozornost, ker je znano, da je naperjen proti odobritvi v Locarnu sklenjenih pogodb.

MESTNE VOLITVE V BERLINU.

Berlin, 26. okt. (Izv.) Izid volitev v mestni zastop je sledeči: nemški nacionalisti 42, nemška ljudska stranka 35, centum 8, demokratje 17, socialni demokratje 46, neodvisni socialisti 44, komunisti 20 in ostale frakcije skupaj 12 odbornikov.

Spomenica invalidov v Sloveniji.

Društvo vojnih invalidov za Slovenijo in Zveza bivših slovenskih vojakov v Ljubljani sta izdala skupen apel na jugoslovanske državnike, narodne poslance in vso javnost. Apel naglašja, da sedanji načrt invalidskega zakona nikakor ne odgovarja glavnim zahtevam invalidov; roti merodajne kroge, naj se v tem odločilnem trenutku spomnijo žrtev invalidov in jim priznajo, kar jim po božji in človeški pravici gre. Spomenica navaja nato 14 glavnih zahtev invalidov, ki se popolnoma krijejo z načeli in zahtevami, obsežnimi v odvojenem mišljenju in predlogih Jugoslovanskega kluba, ki smo jih te dni objavili.

Deputacija slovenskih invalidov v Belgradu.

Belgrad, 26. oktobra. (Izv.) V Belgradu se mudi odposlanstvo slovenskih invalidov. Oni so odločno proti sedanjemu vladnemu zakonskemu načrtu. S svojimi srbskimi tovariši so storili korake za zboljšanje krivičnih odredb v tem načrtu. Obiskali so Jugosl. klub in prosili za podporo. Dobili so zagotovilo, da kakor je Jugosl. klub že dosedaj stal odločno na stališču pravične rešitve tega težavnega vprašanja, tako bodo zastopniki Jugosl. kluba v teku debate v skupščini stavili toževadne predloge. Poleg tega se je sestel glavni odbor invalidskega udruženja. Sklepal je o istem vprašanju. Sklenilo se je, da bo glavni odbor zaprosil za avdienco pri kralju in prosil za pomoč v borbi proti sedanjemu zakonu, ki ne zadovoljuje invalidskih zahtev.

Beleške.

Razširjenje delokroga sv. birokracija. Prosvedno ministrstvo je izdalo razpis, da mora vsak profesor, ki hoče privatno poučevati dijake, za to dobiti dovoljenje — ministrstva. Doslej je veljala tozadevno ta praksa, da je profesor smel privatno poučevati dijake z drugih zavodov, dijake lastnega zavoda pa samo v mestih, kjer je bila ena sama srednja šola. Svojih učencev pa profesor ni smel seveda nikdar privatno poučevati. Za pouk v okviru teh določb ni bilo treba nikakega dovoljenja. Sedaj bo pa treba za vsak slučaj privatnega pouka dovoljenja ministrstva. Po našem skromnem mnenju bi pač vloge tako malenkostnega pomena lahko reševali ravnatelji

nesel letošnji letnik, je takih, da jih naš dijak, pa bodisi realčan, gimnazijec ali učiteljskičnik, sploh ne bere, ker jih ne razume. Mi ne rabimo danes lista za bogoslovce in akademike, saj ti najdejo lahko vsake vrste razprave v bogoslovnih in drugih znanstvenih revijah, mi rabimo danes list, ki bo voditelj in mentor našega srednješolskega dijaštva (obenem v nekem oziru tudi list bogoslovcev in akademikov), ki bo redno vsaj mesečno hodil med njega, zanašal med dijaštvo ideologijo katoliškega kulturnega gibanja in mu dal tudi priliko, da se v njem dijaštvo samo tako ali tako udejstvuje, česar mu je zadnji čas najbolj manjkalo. Ravno to je rodilo razne lokalne liste, kakor so »Stražni ognji«. (Tudi na neki ljubljanski gimnaziji menda izdajajo nekaj podobnega.) Zakaj pa ne bi pustili dijaku, da tudi na papirju pove svoje misli.

Ker torej nimamo glasila, ki bi med naše srednješolsko dijaštvo zanašalo ideologijo katoliškega pokreta, ravno zato smo tako pogosto katoliški samo po imenu, ne pa po dejanjih, ravno vsled tega bi pri imenih naših organizacij naziv katoliški moral biti čisto pod narekovajem. Nikar si ne zakrivajmo resnice, priznajmo si mirno, da smo se zelo daleč od vzora »katoliškega človeka«.

Drugi glavni vzrok našega slabega stanja je pa ta, da si že par let lastita vodstvo našega dijaštva dve centrali, namreč »Slovenska dijaška zveza« in »Dijaško orlovsko okrožje«. To je naša stara slabost, da se ne moremo

složiti. Nimamo centrale, ki bi naše katoliško dijaštvo reprezentiralo doma, zlasti pa še v inozemstvu. To je rana na našem telesu, ki potrebuje radikalne remedure, in sicer v kratkem. Naj se zavedajo tega tisti, ki so poklicani k rešitvi tega vprašanja.

Ne gre sicer zato, bo li ta ali ona centrala predstavljateljica slovenskega dijaštva, toda pravico do tega ima po mojem mnenju le specielno stanovska dijaška organizacija, in to je pri nas Slovincih pred par leti prenovljena »Slovenska dijaška zveza«. Ako zahtevamo svojo stanovsko organizacijo, to nikakor ne pomenja kake izolacije od ostalih naših katoliških organizacij. Ravno nasprotno! Ravno v svoji stanovski organizaciji bo dijaštvo najlažje izpolnilo svojo specielno nalogo, da se pripravi na delo, ki mu je namenjeno v drugih naših organizacijah, seveda tudi v orlovstvu. Za podrobnejšo diskusijo o tem vprašanju bo pa še najbrž prilika. »Jedinstvo i slogu valja u na koju cijenu udrzati u našem taboru. Tu valja da rusiteljima jedinstva i sloga zagrimo sa sv. Pavlom: Maran! Anthem!« (Dr. Anton Mahnič, »Luč«, 1914/1 str. 14.)

Naj omenim proti koncu še to, da je letošnjih počitnic imela internacionalna svetovna organizacija katoliškega dijaštva »Pax Romanae«, ki obstoja že pet let, v Bologni svoj internacionalni kongres, katerega sta se letos udeležila tudi dva zastopnika hrvatskega katoliškega dijaštva. Kaj pa Slovenci? V okviru te organizacije »Pax P

sami, ki poznajo dejanske razmere v vsakem posebnem slučaju, ali pa prosvetni oddelki, oziroma šolski nadzorniki. Dijaki jemljejo profesorje za inštruktorje samo v izrednih slučajih, n. pr. pri pripravah za razne izpite; če bo sv. birokracija poslovala s primerno počasnostjo, bo prišlo dovoljenje za pouk dostikrat šele — po izpitu.

»Najbolj interesantna struja SDS.« »Jutarnji list« piše pod naslovom »Slom« o razpadanju SDS in ugotavlja, da obstoje danes v SDS tri struje, namreč nemiromilna Pribičevićeva, zmernejša Demetovičeva in »najbolj interesantna slovenaška struja«. »Gg. Žerjav in Pivko ne tajita, da ne odobravata Pribičevićeve protisporazumaške politike, ampak da jo obsojata. Kot Slovenca se nečeta postaviti nad Srbe in Hrvate, ker nečeta biti srta. Pravita, da so Slovenci preslabi v tej državi, da bi se borili proti Srbom in Hrvatim. Zato se nečeta boriti proti sporazumu, to še toliko manj, ker ni posebnih razlik med njimi in radikali oziroma HSS. Njihovi nasprotniki v Sloveniji so »klerikalci« in v tej borbi so njihovi naravni zavezniki radikali, narodni socialisti in HSS. Zato nečeta več slediti Pribičeviću, ampak ga hočejo zapustiti. V tem smislu pripravljajo samostojni demokrati tudi sklicanje pokrajinskega odbora v Ljubljani, da na ta način pokažejo svojo ločitost od Pribičevića.« — Kolikor pa mi poznamo zgoraj od sam. demokratov omenjene njihove »naravne zaveznike«, imata dr. Žerjav in dr. Pivko malo upanja, da bi ju hoteli »naravni zavezniki« sprejeti medse in se z njima skoncirati v Žerjavovo »napredno fronto«. Za take skrahirance še vendar ne smatramo ne radikalov, ne radičevcev in ne narodnih socialistov. Dr. Žerjav bo že moral sam prijaviti svoj konkurz.

Če ima stranka denar. Neki bratislavski list poroča, da je dala vladna stranka na Slovaškem natisniti 52 milijonov volivnih listkov in letakov. Ker šteje Slovaška okoli 4 milijone prebivalcev, pride na vsakega prebivalca cel ducat letakov.

Nova geografija v šolah.

Iz Beograda poročajo, da je prosvetni minister odredil, da se od letos naprej po vseh srednjih šolah naše države predava zemljepis o naši državi po oblasteh in ne več po pokrajinah. Na ta način, pravi beograjsko poročilo, izginejo iz domače geografije zadnji sledovi nekdanjih pokrajin. — Naša država se imenuje: Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, a naši otroci ne smejo več vedeti, kako so se imenovala dežela, v katerih mejah so živeli, delali in umirali njih dedje. Sicer pa naj se nestrpnosti gospodje centralisti ne motijo: s potezo peresa se da pač centralizirati geografijo v šoli, ne pa v dušah. Srbu bo slej ko prej ostala draga in slavna Srbija, Hrvat Hrvatska, a Slovencu Slovenija; nihče teh imen iz src iztrgal ne bo. In če mislijo mero-dajni krogi, da bo nova geografija v šolah pokopala avtonomistična stremjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev in napravila končno-veljavno križ čez avtonomistične stranke — se neusmiljeno motijo.

VSE NEČISTOSTI OBRAZA

kot: lišaje, ogrce, izpuščaje, krvave žilice itd. zaimenčno odstranjuje pariška emulzija »Vigaine Adeline Patti«, edino perfektno in neskoljivo sredstvo, ki ga priporočajo mnoge zdravniške kasete, za umivanje polti, ki preprečuje razvoj gub in daje licu mladeniški izgled in svežost. Vsak dan pride številno priznani. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30.— za steklenico. — Glavno skladišče v Jugoslaviji: Zagreb, Gaševa ulica 8.

Dnevne novice.

† Anton Uršič. Včeraj je po dolgem trpljenju umrl v ljubljanskem Leonišču naš odlični pristaja in sodelavec g. Anton Uršič, posestnik iz St. Vida na Vipavskem in načelnik raznih gospodarskih organizacij. V »Slovenec« od 26. septembra smo poročali, da je g. Uršič nevarno zbolel. Mož se je v zaupanju do naših zdravnikov težko bolan odločil na pot v ljubljansko Leonišče, kamor je srečno prišel 1. oktobra. Podvrčel se je moral takojšnji operaciji, katero je srečno prestal. Deseti dan po operaciji pa so nastale nove komplikacije, kar je pri možu, starem nad 75 let, seveda umevno. Zdravniki so se skrbno trudili, da bi se mu vsaj toliko zboljšalo stanje, da bi ga mogli še živega prepeljati domov na Vipavsko, kar je pokojnik srčno želel. A božja volja je bila, da je umrl v Ljubljani. Pogreb bo v sredo, 28. t. m. iz Leonišča na pokopališče k Sv. Križu. Uro pogreba naznanimo jutri. Svetila mu večna luč! Preostalom naše iskreno sožalje!

S pota nam piše prijatelj: Kadar se voziš proti Zagrebu, ti pade v oči in ušesa nemško ime postaje Rajhenburg. Vodnik je dejal: »Od nekdanj stanuje tukaj moj rod, če ve kdo za družga, pove naj, od kod.« Neverjetno je, da bi si bili Slovenci s a mi naredili to nemško ime. Znano je, da so Nemci, ko so bili gospodujoči narod, hoteli vse germanizirati in da kmet po svoje niti pisniti ni smel; iz te želostne dobe se je ohranilo to tuje ime. Neki učitelj je vprašal v tem kraju, kako bi se to reklo po slovensko, pa se oglasi star mož: »Vem, da so stari dejali temu kraju Rajkovec; danes ne govorijo tako, ker je Rajhenburg bolj nobel.« Iz Rajkovca se prav lahko naredi nemško ime, ker podobno zveni. Ker so pa Rajkovi tako svečano manifestirali za slovensko Koroško, bi bilo pričakovati, da odlože tudi nemškutarsko ime svojega kraja, pa da se oprimejo starinskega pristno slovenskega Rajkovca. Tudi v Istri se nahaja selo Rajkovići, a pišejo se Murati. Torej vrnite našemu lepemu Rajkovcu njegovo staro pošteno slovensko ime, ki mu ga je ukradel tujec.

Smrtna obletnica zagrebskega pomožnega škofa dr. Langa. Dne 8. novembra t. l. bodo v Zagrebu obhajali obletnico smrti pom. škofa dr. Josipa Langa. Ob tej priliki prenesajo njegovo krsto iz kanonične arhade na Mirogoju v kripto cerkve sv. Marije.

Kvaternikova obletnica. Odbor zagrebskih Hrvatov priredi v počastitev sponina Evgena Kvaternika na obletnico njegove smrti dne 29. t. m. spominsko slovesnost v Umetniškem paviljonu.

Ljubljanska sekcija Jugoslov. novinarskega združenja je imela v nedeljo izredni občni zbor, na katerem je poročal predsednik g. Stanko Virant o poteku in sklepih letošnjega kongresa JNU v Skoplju. Nato se je vršila razprava o poslovniki sekcije, ki je bil sprejet. Sledile so volitve novega odbora in so bili soglasno izvoljeni: za predsednika g. Stanko Virant, za odbornike pa gg.: Viktor Cenčič, Rudolf Golouh, Josip Zupančič, J. Dolenc in Ciril Golouh. Za revizorje so bili izvoljeni gg.: Stanko Koso-vel, Ante Beg in Gmajnar (zastopnik mariborskega kluba); v razsodišče gg.: Franc Terseglav, Rasto Pustoslavšek in Saša Železnikar, v sindikalni odbor gg.: Franc Brozovič, Anton Ekar, Franc Terseglav in Rudolf Golouh. Izvoljen je bil tudi prireditveni odbor, ki ima v prvi vrsti pripraviti tradicionalno časnikarsko akademijo dne 1. decembra.

Zgradba proge od postaje do luke Bakar. Prometno ministrstvo je postavilo v novi proračun potrebne kredite za zgradbo proge od postaje Bakar do bakerske luke. S tem ho-

čejo v prvi vrsti odpomoči tamkašnjemu prebivalstvu, ki se nahaja v izredno težavnem gospodarskem položaju.

Za novo monumentalno pravoslavno cerkev v Beogradu. Beograščani hočejo poleg veličastne saborne cerkve zgraditi še drugo monumentalno cerkev, in sicer na čast sv. Savi. Sredstva za to cerkev zbirajo že dolgo. Sedaj je glavni odbor za zgradbo cerkve sklenil, da razpiše natečaj za načrte.

Zagorskim sejmarmem. Županstvo občine Zagorje ob Savi sporoča, da v Zagorju sejmarmji zanaprej ne morejo več računati na les za šotore, ker ga je posestnik uničil.

Kamporski župnik umrl. V Kamporu na otoku Rabu je umrl tamkašnji župnik o. Mijo Lopac. Pokojnik je bil vzoren redovnik in neumoren delavec na polju katoliških organizacij.

Prekmurski slovenski evangeliški verniki zahtevajo verski pouk v šolah. Te dni se je oglasila pri ministru za vere deputacija slovenskih evangeliških vernikov iz Prekmurja in zahtevala, da se po vseh osnovnih šolah, katere obiskujejo evangeliški otroci, uvede evangeliški verski pouk.

Za upokojujence v inozemstvu. Generalno ravnanstvo državnega računovodstva je izdelalo pravilnik za one upokojujence, ki hočejo živeti v inozemstvu. Kdor hoče uživati pokojnino izven države, mora vložiti utemeljeno in z dokumenti podprto prošnjo.

Nova železniška postaja. Prometni minister je dovolil, da se na progi Maribor—Prevalje otvori nova postaja Holmec.

Mostne konstrukcije za stanovanjske hiše. Na prošnjo železničarskih kolonij so prizadeta ministrstva pristala na to, da se vse neuporabljive mostne konstrukcije odstopijo železničarskim kolonijam za zgradbo stanovanjskih hiš.

Otvoritev nemških šol v Banatu. Z dovoljenjem sedanje vlade so te dni v Vojvodini znova otvorili par osnovnih šol, ki jih je bil Pribičević zaprl.

Ukinitev klasične gimnazije v Osijeku. Prosvetno ministrstvo je odbilo vse prošnje osjeških občanov, da bi osješka klasična gimnazija ostala še nadalje, in vztraja na ukinitvi višjih razredov te gimnazije. Osješka gimnazija je bila ustanovljena 1766. leta.

Nadzorstvo nad zaščito dece. Prosvetno ministrstvo je preneslo pravico neposrednega nadzorstva nad delom za zaščito dece vseh državnih samoupravnih in privatnih organov in ustanov v zagrebski, ljubljanski, sarajevski in splitski veliki županiji na organe in ustanove bivših pokrajinskih uprav v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu. Ministrstvo si pridržuje vrhovno nadzorstvo.

Poslanec Trumbić okrađen. V brzovlaku, ki odhaja iz Beograda ob 10. zvečer, se je vozil v soboto poslanec Hrv. feder. kluba dr. Ante Trumbić v družbi tovarišev dr. Lorkovića, Jagatića in Uroića. Trumbić je spal v polkupeju I. razreda blizu do postaje Stubica. Ko se je za kratek čas odstranil iz kupeja, mu je med tem nekdo ukradel listnico s 24.000 Din in raznimi listinami. Trumbić je tatvino takoj opazil, a v vlaku ni bilo nobenega detektiva ali orožnika, ki bi izvršil preiskavo med potniki. Šele na neki drugi postaji so došli orožniki, ki so izvršili osebno preiskavo pri vseh potnikih. Slučaj je hotel, da so našli pri trgovcu Fr. P. iz Maribora v njegovi listnici poleg drugega denarja tudi svezjen tisočdinarskih bankovcev. Bilo jih je ravno 24 kosov. T. trdi, da je to njegov trgovski denar, a vključ temu je mož moral v Zagrebu na policijo.

Neznani žepar, okoli 30 let star, je v soboto med vožnjo od Zidanega mosta do Ljubljane ali v Ljubljani na glavnem kolodvoru

METALLUM
baterije za svetilke

g. Francetu Križniču z Vranskega ukradel iz žepa usnjato listnico z vsebino 7000 Din.

Neki prijatelj koles se je na Vrhniki take zagledal v čedno kolo znamke »Diamant« last Ivana Tomšiča z Verda, da si ga je brez pomišljanja prisvojil. Ljubitelja cenenege kolesarskega športa iščejo.

Usmrtitev roparja Bojovića. Minolo soboto so v Valjevu ustrelili glasovitega roparja Bojovića. Pred smrtjo je nasproti veliki množici ljudi, ki je prišla gledat usmrčenje, izjavil, da je začel tako daleč zato, ker je v zgodnji mladosti ostal sirota in ni imel nikogar, ki bi ga vzgajal. Svoja dejanja odkrito obžaluje in prosi Boga, da bi mu bil milostljiv. Prvi štirje strelji Bojovića niso zadeli smrtno in je stal mirno, krvaveč iz več ran, dokler ga druga salva ni zrušila v grob.

Iz Ljubljane.

Proslava češkoslovaškega praznika »Narodnega osvobodilnega« v Ljubljani. Jugoslovansko-Ceškoslovaška Liga v Ljubljani opozarja svoje članstvo na prireditve, ki se vrše dne 28. t. m. v proslavo češkoslovaškega praznika »Narodnega ujedinitelja« v Ljubljani. Ob 11 dopoldne se vrši recepcija češkoslovaškega konzula g. dr. Otokarja Beneša v prostorih »Mladike« na Bleiweisovi cesti. Ob pol 8 zvečer je slavnostna predstava v ljubljanski operi. Po gledišču bo prijateljski sestanek Čehoslovakov in Jugoslovancev v restavraciji Zvezda. Predsedstvo Lige pričakuje od svojih članov, da bodo v častnem številu pri vseh teh prireditvah zastopani.

Pogreb ž. usmiljenke sestre Ano minulo nedeljo popoldne je pokazal, kako ve trezno misleče ljubljansko občinstvo ceni delo in žrtve uboge redovnice. Ne samo, da so se udeležili žalnega izprevida vsi v poštev prihajajoči redovni zavodi v izredno častnem številu, marveč smo med udeleženci opazili tudi prav lepo število gospodov in gospej svetne inteligence. Ves lepi sprevod je napravil na vsakogar prav globok vtis.

Biblični večeri, ki so vzbudili v zadnjih letih v Avstriji in Nemčiji toliko zanimanja med izobraženci, so se pričeli tudi pri nas. Prvi biblični večer za izobražence se vrši jutri, v sredo ob pol 8 zvečer v predavalnici »Doma za duhovne vaje«, Zrinjskega cesta 9. Predava g. vsuč. prof. dr. Snoj: Zgodovinsko-literarne značilnosti posameznih evangeličev. G. izobraženci dobrodošli.

Družba sv. Elizabete ima sejo danes v torek ob 4 popoldne v Jugoslovanski tiskarni. Iskreno so vabljeni vse članice vseh ljubljanskih konferenc. Pridite polnoštevilno!

Promocija. V četrtek dne 29. oktobra ob 12 opoldne bo v zbornišni dvorani tukajšnje univerze promoviran abs. pravnik g. Davorin

»Double« — blagovi

za zimske suknje, najboljši izmed najboljših, tet zimske suknje in raglane dobavlja, kakor vedno naiceneje tvrdka

DRAGO SCHWAB — Ljubljana.

manae« se je ustanovil na letošnjem kongresu v Bologni tudi poseben »Slovanski blok« v svrhu zbližanja slovanskega katoliškega dijaštva, v katerem še dosedaj edino Slovenci izmed katoliških slovanskih narodov nismo zastopani. Ali naj se potem čudimo, če nas inozemstvo ne pozna, če nas ignorira?

Naj zadostuje! Navedene misli so imele samo namen razgibati duhove, ki po počitniških programih mirno spijo spanje pravičnega. Imele so te vrste namen povedati: »Ustaj! Ustaj, omladino, na rad!«

Dve operni premieri.

Gerbičev »Nabor«. — Hatzejev »Povratek«.

V četrtek, dne 22. t. m. je uprizorila ljubljanska opera Fr. Gerbičev »Nabor« in J. Hatzejev »Povratek« kot premieri.

Z »Naborom« je doživelo oderski krst izvirno slovensko operno delo, ki si ga je treba spričo današnje, kakor v ostali Evropi tudi pri nas na ničlo padle operne produkcije, kot presenetljaj podrobneje ogledati.

Libreto ne kaže nobenega enotnega dramatskega dejanja. Jernej ubije Jožeta s steklenico brez vseh dramatskih zapletljiv. Ker pa se v poldrugourni predstavi vendarle mora nekaj dogoditi, nastopajo kovači, naborniki, nočni čuvaj in invalid itd., ki nimajo nobene zveze z dejanjem, in so tu le kot razstava kranjskih realij in nageljnov, kakor bi to pristajalo okusu historičnega realista iz srede preteklega sto-

letja. Posebno je temu dokaz figura invalida z kužetom, ki liki meteor pade na oder kot samo svoja epizoda in v verzih razklada, da je invalid in zakaj in kako je bilo z Radeckim, ko je »krogla priletela«, v čemer malo spominja na luno v slavnem Piramu in Tisbi, ki se kot taka tudi predstavi itd. Zakaj se temu skrupulu reče baš »Nabor«, je težko dognati, morda je ta naslov le opravičilo za nekajkratni Regiment po cesti gre, juhi! Kakor je tekst za čas svojega nastanka (1907, Ivan Cankar!) stilno za pol stoletja zaostal in literarno brez vsake vrednote, se tudi glasba opere giblje, zložena v času Lajovečevega impresionizma (1911 do 1913) še vedno v onem pravovernem harmonično-melodičnem stilu, ki ima še žive odnose s klasicizmom (naj ne motijo nekatere re-tuše g. Marija Kogojal). V ostalem ne gre toliko za dramatiko, muzikalno karakterizacijo itd. kakor za »narodni stil«, ki naj se kaže v gostem vpletanju ljudskih motivov in posredno v naslanjanju na »ljudsko melodiko«. Toda baš tam, kjer avtorju ni šlo za vsako ceno za nageljne, je nekaj muzike v delu... Ko je glavni junak dobivši z litrom po glavi, pokorno na mestu umrl in je muzika zaključila v revkijevem mestem repu, so se razlezla lica vsem poslušalcem, in operna uprava je mogla beležiti uspešno premiero izvirne slovenske novitete, ki je povrh še »moderna«, kar bi se dalo dokazati z letnično nastanka.

Nabor je delo brez umetnostnih vrednot in je bil gotovo javnosti podan iz izvenumetnostnih razlogov, najbrže zato, ker je slovensko

delo. Od slovenskega dela, ki nima umetnostne vrednosti, nimamo umetnostnih koristi, niti ima od nega korist slovenstvo, zakaj Nabor slovenski operni produkciji gotovo ne more pridobiti ugleda. Verjetneje je ravno nasprotno. Če more slovenstvu kaj koristiti, more biti to le resno delo za napredek, ne pa ponarejeni nageljni. Upamo, da je Nabor ena izmed zadnjih neumestnosti naše operne uprave in da bo, kakor se je obljubljalo v opernih, čisto malo branjevskih reklamah, vsaj sedaj že konec nekoristnih predstav, posebno onih, ki se dajejo samo radi nacionalizma ali radi pietete do avtorjev!

Hatzejev »Povratek« ima najznačilnejšo potezo to, da kaže na najtesnejšo zvezo z novoitalijansko veristično šolo. Po svoji dosledni vodilnomotivni zgradbi, po bogati melodiki in vzkipevaloj dramatik, da še v libretu je do neke mere prosta kopija Mascagnijeve »Cavalleria«, ki je napravila znatno šolo. Le po nekem vzhodnjakem padu linij, ki ga ugotoviti tupačam, spoznaš delo za italijansko rožo, presajeno na hrvatska tla, tako zelo je bil za nastanka dela mojstrov vpliv na avtorja opere še odločen. Četudi kopija, kaže opera, da je njen avtor pomena vreden muzikalen dramatik dobre šole, ki se bo gotovo še osamosvojil in koristno oplodil hrvatsko operno delo. Izvedba opere je slonela na dirigentu Neffatu, solistih Jenikovi, Balabanu in Betettu in Orlovu in je pokazala nekaj nadpovprečnih momentov. Orkester je učinkovito podčrtaval dramatično dejanja, instrumentalni del glasbe je bil arhitektonski pretehtan v smeri dramske po-

memnosti, le glede razmerja orkestra do solistov treba reči, da je v nekaj momentih prvi izgubil pravo mero podredbe in prebučal. Jenikova in Balaban, posebno prva, sta pevsko-dramatski prav primerno podala svoj vlogi. Betetto ju je celo še nadkrilil, Orlov se pa pevske ni tako razvil kakor igralski. Režija je skrbela za slikovite skupine in živahno dejavnost, tako da čremo reči, da »Povratek« po nekih preizpah, če se še izgadi, opernemu prizdevanju, kakor ga je začel z vso resnostjo novi ravnatelj, ne bo v sramoto.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Torek, 27. okt.: »Ifigenija na Tavridi«. Red C.
Sreda, 28. okt.: Zaprt.
Četrtek, 29. okt.: »Pegica mojega srca«. Red A.
Petek, 30. okt.: »Zimska pravljica«. Red E.
Sobota, 31. okt.: Periferija. Red D.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Torek 27. okt.: »Hoffmannove pripovedke«. Red B.
Sreda, 28. okt.: Češka proslava. Izven.
Četrtek, 29. okt.: »Mrice ožic«. Red F.
Petek, 30. okt.: »Nabor«. »Povratek«. Red C.
Sobota, 31. okt.: »Manon«. Red A.

PROSLAVA ČEHOSLOVAŠKEGA NARODNEGA PRAZNIKA V NAŠI OPERI.

V sredo, dne 28. t. m. proslavi Narodno gledališče v Ljubljani pod protektoratom konzulata češkoslovaške republike v Ljubljani češkoslovaški narodni praznik. Proslava je dvo-

Gros iz Stražišča pri Kranju za doktorja prava.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi vse posetnike gledaliških predstav, da prihajajo točno k predstavam, ki začno redno v operi ob pol 8 in v drami ob 8 zvečer. Vsi zamudniki brez izjeme morajo čakati do prve pavze, da s svojim prepoznavnim prihajanjem ne motijo poteka predstave. Uprava skrbi za točni začetek in prosi posetnike, da zasedejo vsaj par minut prej svoje mesta. Biljeterji, imajo strog nalog, da po začetku predstave ne pustijo nobenega več v avditorij.

Rokodelski dom. Danes in v četrtek je redna pevka v dvorani Rokodelskega doma, katere naj se vsi gg. pevci zanesljivo udeležijo. Pričetek je ob osmi uri zvečer.

Predavanje. V sredo, dne 28. t. m. ob 8 zvečer se vrši v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5 zelo zanimivo predavanje. Dostop samo somišljenikom SLS za IX. in X. volilni okraj.

Opozorilo društvom. Ljubljanska sekcija JNU opozarja vsa društva, da se vrši na dan ujedinenja dne 1. decembra tradicionalna časnikarska akademija, kar naj društva, kakor vsako leto, tudi letos blagohotno upoštevajo, da ne bo morebitnih nesporazumov glede reklame.

Umrli je v ponedeljek zjutraj gospa Magda Artač, roj. Lampič v najlepši dobi 22 let. Pogreb bo v sredo popoldne ob pol 3 iz bolnice k Sv. Križu. Zapuščena moža in 3 mesece staro hčerko. Naj v miru počiva!

Popravek iz Ribnice. Uredništvo »Slovenec« prosi, da priobči sledeči neuradni popravek: V sobotnem »Slovenec« je nekdo med ljubljanskimi novicami pisal, kako so Ribničani ponoči gasili razsvetljen avtomobil. To ni res, res pa je to-le: Ko so zidali veliko palačo Ljubljanske kreditne banke, jo je ogledoval tudi neki Ribničan in vprašal mimoidečega gospoda, čemu bo ta velika stavba. Gospod mu pesterljivo odvrne: »To bo norišnica za ribniške norce.« Ribničan se bolj vpludno odzove: »Hvala! Saj sem dejal, da bi bila za ljubljanske norce premajhna!« Toliko resnice na ljubo. Za priobčenje se zahvaljujemo s spoštovanjem — Ribničani.

Umrli so: Marija Jevc, zasebnica, 75 let. — Frančiška Zupane, hči posest, 11 let. — Ivan Ilvar, sluga, 33 let. — Franc Tomšič, prosjak, 58 let. — Ana Videtič, hči bivšega kleparja, 4 mesece.

Polaganje kablov. Poštna uprava je pričela te dni v Ljubljani s polaganjem kablov, ki so predpogoj za brezhibno poslovanje avtomatične telefonske centrale. Kabli so prvo vrstni. Polaganje daljših kablov je za ljubljance prava senzacija. Poštni uslužbenci, ki so pri tem delu zaposleni, so stalno obkoljeni od radovednežev.

Preselitev uradniške menze. Vsled odpovedi po hišnem lastniku se preseli danes »Uradniška menza« iz dosedanjih Perlezovih prostorov v Prešernovi ulici na Sv. Petra cesto v bivšo restavracijo Tratinik.

Vlom. Vlomljeno je bilo v skladišču trdke Tönnies na Martinovi cesti v barako, v kateri stanuje skladiščnik Ivan Perko. Vlomitelec je odnesel par čevljev, dve lopati, pilo in obleko nekega Perkovega prijatelja — delavca, katero je Perko hranil. — Francetu Čarmanu pa je nekdo iz njegovega stanovanja v Prešernovi ulici ukradel srebrno uro in zlato žensko verižico.

Zobni atelije Ferdinand Palovec ne sprejema radi selitve od 28. okt. in bo zopet odprt od 3. nov. dalje na Kongresnem trgu 14.

Najboljša portugalka se toči v gostilni »Leon« v Kolodvorski ulici 29.

Iz štajerske.

Občinske volitve v trgu Sv. Lenart v Slov. goricah bodo 22. novembra. Kakor znano, je veliki župan Pirkmajer razpustil spomladi t. l. občinski odbor, v katerem je imela SLS dvotretinsko večino.

IZ MARIBORA.

Iz življenja afer. Mi ne registriramo več, mi ustvarjamo probleme. Carinska afera nam nudi material, da svečanostne številke naših listov podajajo sukus narodno-gospodarske teorije. Skala potreb gospoda carinika nam je že znana, plača namreč 2000 dinarjev mesečno za sobo. Bistroumni »skalaš« je to skalo v naših listih nadaljeval in prišel na mesečno okroglo številko 10.000 dinarjev — publika torej ve že nekaj več. Druge oddelke narodnega gospodarskega sistema je žurnalst le radi pomanjkanja prostora izpustil in prišel takoj na cene in sicer z lahkoto, ne glede na to, da je to eno najtežjih poglavij v gospodarski teoriji. — Konsument plača za lopova trgovca in carinika! Eto! — Je to tudi praktična stran! Notice ne zadoštujejo, treba je opisov, in to nas hrani! Držimo se torej provincializma in tradicijo je treba ohraniti! Zato se prekljamo, ali je afera uradnikov polic. obmejnega komisarijata nacionalnega, ali zgolj šikanoznega značaja. Opise klofut imamo že natančne in to bo mogoče dosmci pu sto, da razrešimo gordijski vozeli! Ljudstvo je dovolj poučeno! — Nadaljni material za članke dajemo mi. Menda — kakor čujemo — so iz carinske afere štirje gospodje na prostem, to se pravi, iz preiskovalnega zapora. Načnimo vprašanje o vplivu tega dejstva na narodno-gospodarske krize! Žurnalistične premise so dane, publika čaka na sklepe. Alo, poklicni Mariborčani!

Glasbena Matica. Moški zbor »Glasbene Matice« poje na praznik vseh svetnikov pri pontifikalni maši v mariborski stolnici. Peli bodo Adlerjevo latinsko mašo, spremljano z orkestrom.

Gledališka uprava ponovno naproša vse abonente, da pridejo po svoje izkaznice in plačajo že oba zapadla obroka. Uprava obljublja, da se bodo radi zakasnitve predstave vršile hitreje druga za drugo. Obenem se vabijo še nepriglašeni abonente, naj se javijo!

K sestanku dr. Beneša in dr. Ninčiča na Bledu.

Od leve proti desni stoje: dr. Beneš, gospa Ninčičeva, gospa Beneševa, dr. Ninčič, poslanik Šeba.

Osebnost. G. R. Kenda je imenovan za stalnega profesorja na moškem drž. učiteljsku v Mariboru.

V Limbušu pri Mariboru so v petek v vinogradu g. Čeligijsa težko poškodovali sorodnika g. Čeligijsa, ki je v nedeljo podlegel ranam. Radi tega uboja je do sedaj aretiranih pet viničarjev.

Podravska podružnica Slomškove zveze ima v ponedeljek, 2. novembra ob pol 11 dopoldne svoj redni mesečni sestanek v Zadrugi gospodarski banki. Dnevni red: predavanje in razgovor. Prosim, da se prijavijo nove tovarišice in tovariši, katerim ni vera in ljubezen do domovine samo zunanost, ampak resnična in tudi iskrena vsebina življenja svoj pristop k organizaciji, ki nosi ime največjega slovenskega probuditelja in vzgojitelja in ki je stopila letos v šestindvajseto poslovno leto. Od članic in članov pričakujemo točne in polnoštevilne udeležbe! Pred sestankom ob 10 se vrši istotam odborova seja z običajnim dnevnim redom.

IZ CELJA.

† Ravnatelj Anton Jeršinič. Včeraj je umrl v celjski javni bolnici po težki bolezni ravnatelj realne gimnazije g. Anton Jeršinič. Pokojnik je bil Belokranjec iz Črnomlja, sin šolskega nadzornika. Rojen je bil 1876. Gimnazijo je študiral v Novem mestu, na Dunaju pa klasično filologijo. Kot profesor je bil nastavljen v Kranju in v Ljubljani. L. 1919. je postal ravnatelj celjske gimnazije. V svoji stroki je bil zelo vreden delavec. Napisal je več komentarjev k delom raznih klasičnih pisateljev. Med svojimi učenci je bil zelo priljubljen in ga bodo kot odličnega učitelja ohranili v najlepšem spominu.

Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju priredi 12. in 13. decembra »Dečji dan« v prid božičnici in ne bolnišnici, kakor je bilo zadnjič pomotoma poročano.

Iz Prekmurja.

Društvo »Gustav Adolf« za slovenske evangeličane v Prekmurju. Znano protestantovsko podporno društvo »Gustava Adolfa« v Nemčiji je koncem preteklega meseca poslalo v Prekmurje svojega tajnika g. Magirusa Karola, pühaniskega duhovnika, da bi se na licu mesta informiral o položaju evangeličanov v Jugosla-

Lakasti plesni čevlji

moški in damski — najmodernejši — Din 293.— COPATE, moške in ženske, od Din 26.— samo pri

»VOIKA« — LJUBLJANA

nasproti Mestnega doma. — Oglejte si izložbo.

viji in »da naznane da vcajajocsim evangeličanom — i prinesé nym trostapun glas: nebojdté sze, vi sziszskavanye i sztrađanye trépéci evangeličanszski bratjé, Gusztav Adolfa drústvo vasz je za gotovo podpérati i pomagati vu vasm zmenkanyi.« Nemški odposlanec je bil ves čas svojega bivanja v Prekmurju gost g. St. Kovatsa, evang. senjorja v M. Soboti. M. Sobote je napravil s avtomobilom senjorata nega inspektorja g. industrijarja Berka dvoje iz letov in sicer enega k ev. župniku g. Ad. Luthru v puconsko faro in enega k evang. župniku K. Šiftarju v Bodonce. — Društvo »Gustava Adolfa« je že pred svetovno vojno podpiralo tukajšnje evangeličane. Sedaj se je med drugim obvezalo, da bo vzdrževalo g. Skaliča Šandorja, prekmurskega evang. teologa, da bo mogel nadaljevati teološki študij na vseučilišču v Lipskem. Drugo, kar so že prekmurski evangeličani dobili po tem obisku, je 500 nemških mark (okrog 6500 Din) za svoj »Evang. diački dom«.

Zvon imajo, zvonika pa še ne. Boreča, evangeličanska verska občina ob avstrijsko-ogrski meji na goričanskem Prekmurju, je naročila v ogrskem Sopronju zvon. Na veliko veselje vernikov je zvon že prišel, ni pa še dograjen zvonik, kar se bo pa pri tem krasnem vremenu tudi kmalu zgodilo. Zvon tehtja 115 kilogramov; plačali so po 1.20 dolarja kilogram.

Izvečki iz župnih matic.

Sv. Lenart nad Laškem.

Dne 21. t. m. je »Slovenec« objavil odlok velikega župana ljubljanske oblasti, glasom katerega bi okrožna gradbena sekcija v Ljubljani ne smela zahtevati ex offio izvečkov iz maticnih knjig. In vendar jih zahteva. Tukajšnji župni urad se je obrnil dne 29. decembra 1923 na načelnika okrajnega zastopa v Laškem s prošnjo, da se mu naznani, na podlagi katerega odloka hočejo imeti cestarji ex offio izvečke iz maticnih knjig. Isti so namreč izjavljali, da so poslani v tej zadevi od načelnika okrajnega zastopa v Laškem. Ta pa je poslal župnemu uradu sledeči dopis:

Št. 1. Župnijski urad Sv. Lenart nad Laškem.

Na Vaš cenjeni dopis z dne 29. dec. 1923 Vam damo sledeči poasnila: Gradbena direkcija za Slovenijo št. 8726 — je zahtevala vsled kontrole izpiske iz maticnih knjig za cestarje s pripombo, da so ti izpiski, ker predloženi na uradni poziv v smislu 1. k tar. post. 3. in 4. začasnega zakona o državnih trošarini, takšah in pristožbinah z dne 27. junija 1921, takse prosti, kar je na dotičnih listinah označiti.

Laško, 2. januarja 1924.

Za okrajni zastop Laško: Drukar.

Kakor se razvidi iz tega, tolmači zakon o takšah veliki župan ljubljanske oblasti drugače, kakor okrožna gradbena sekcija v Ljubljani. Gospod urednik, naznanite, kdo ima prav, da bomo župni uradi ravnali po postavi in ne bomo morda ubogim cestarjem povzročali nepotrebnih stroškov. Besedo ima g. veliki župan! Op. ur.

Najboljše in najcenejše kupite maje, volno, trikotažo, rokavice, nogavice, nahrbtnike za šolarje in turiste, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje pri JOSIP PETELINC-U LJUBLJANA, poleg Prešernovega spomenika (oo Na debelo! Na malb!

delna in sicer je I. del koncertni, v katerem se izvajajo tri orkestralne točke pod vodstvom dirigenta Balatke in sicer: Smetanovi »Libuša« in »Vltava«, J. Suh: Prolog in polka iz suite: Raduz in Mahulena. Poleg teh simfoničnih del zapoje gospa Jenikova še arijo iz Smetanove opere »Dve vdovi«, gospodična Potučkova pa znamenito »Balado« češkega komponista Vito-slava Novaka. V drugem delu pa se poje Hattzejeva opera »Povratak«. Uprava gledališča vabi vsa javna zastopstva in zastopstva kulturnih organizacij, kakor tudi ljubljansko občinstvo, da se te proslave bratskega naroda udeleži v najčastnejšem številu. — Vstopnice so že v predprodaji pri dnevni blagajni v operi.

Ljudski oder v Ljubljani

Nedelja, dne 1. novembra ob pol 8. uri zvečer: »Mlinar in njegova hči«, žaloigra v petih dej.

Narodne pesmi.

Prosvetni minister Vukičević namerava poveriti posebnim komisijam v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani klasifikacijo srbskih odnosno hrvatskih in slovenskih narodnih pesmi, ki jih bo potem država izdala v skupnem delu.

Vprašanje jugoslov. gledališč.

Zagrebski »Obzor« ostro napada dr. Br. Šenoa, načelnika umetnostnega oddelka v prosvetnem ministrstvu, ker da zapostavlja hrvatska gledališča v provinci, posebno v Osijeku in Varaždinu. List predlaga, da naj se gledališča centralizirajo po pokrajinah: Ljubljana naj vodi pokrajinska gledališča v Sloveniji, Zagreb na Hrvatskem in v Slavoniji, Belgrad v Vojvodini, Skopje, Južni Srbiji, Sarajevo ali Split v primorskih in zagorskih

kraji. — Iz Belgrada poročajo, da se bo vršila začetkom novembra t. l. v prosvetnem ministrstvu konferenca upravnikov vseh gledališč v Jugoslaviji, na kateri bodo razpravljali o potih za rešitev krize, v kateri se nahaja večina gledališč.

Turistika in sport.

HAZENA.

Medmestna tekma Zagreb-Ljubljana 12:4. V nedeljo sta se drugič letos srečali hazenski reprezentanci Ljubljane in Zagreba. Ako se pomisli na porazni rezultat 1:19 spomladi v Zagrebu, znači ta izid lep napredek naše hazene. Toda še bolj kot rezultat je dokazala napredek igra ljubljanske reprezentančne družine, ki je v polju le neznatno zaostajala za Zagrebčankami. Pred golom je vendarle prišla do izražanja zagrebška napadalna trojica s svojo hitrejšo in koristnejšo napadalno taktiko ter izrednim strelom na gol. Umele so ustvariti množico čistih pozicij, iz katerih so stavile ljubljansko vratarico vedno znova pred najtežje naloge. K sreči je bila ožja obramba Ljubljane, vratarica Cimpermanova in branilka Vidrova, popolnoma na mestu in sigurno najboljši del domačega teama. Jako dobro je igrala poleg teh dveh srednja napadalka Petričeva, levo krilo Zupantičeva je bila v polju dobra, pred golom slabejša; desno krilo in oba halfa so bile manj dobre. Na desno krilo je vstopila v drugem polčasu mesto Erbežnikove Bernikova, ki pa radi poškodbe na roki ni mogla dati svoje najboljši igre. Zagrebški team je tvoril kompletni A. Š. K. z vratarico Gršetičevno iz Concordije. V ljubljansko reprezentanco je dala Atena vratarico in napadalni trio, Ilirija pa branilko in oba halfa. Tekma je mnogobrojno publiko zadovoljila in bo gotovo pripomogla k temu, da se krog prijateljev tega ženskega sporta še poveča. Zagrebški sodnik Munder ni povsem zadovoljeval; nekoliko njegovih dvomljivih odločitev v očitno škodo ljubljanske družine je publiko zelo ozlovoljilo.

LAHKA ATLETIKA.

Distančni tek na 10 km, ki ga je v nedeljo izvedel SK Hermes na cesti Ljubljana—Št. Vid je prinesel lep uspeh simpatičnemu tekaču Primorja Slapničarju. Prispel je na cilj izmed 6 tekmovalcev kot prvi v rekordnem času 34 minut 51.2 sekund in to v dobri fizični kondiciji. Kakih 20 sekund za njim je došel na cilj De Reggi (Ilirija), s katerim je vodil Slapničar celo pot ostro borbo, nadalje Senčar (Ilirija), Berdajs (Hermes) in Matejas (Jadran).

Knjige in revije.

Pomen čilskega solitra za vrtinarstvo. To slovensko knjižico je ravnokar izdala Delegacija čilskega solitra v Belgradu. Spis bo zelo prav prišel vsem kmetovalcem, vrtinarjem in onim, ki se količkaj pečajo z vrtinarstvom in cvetlicami. V njej so kratka navodila za gojenje posameznih rastlin s čilskim solitrom in drugimi gnojili. Tako se lahko vsak natančno pouči, kako in kdaj mora gnojiti k sadnemu drevju, raznemu grmičevju, vrtinam, vinski titi, korenju, repi, pesi, zelju, kumpirju, kumaram, solati in drugi zelenjavi, vrtnim svečlicam, cvetlicam lončnicam itd. Zelo priporočljivo je, da jo prečita vsak kmetovalec ter vsak ljubitelj rastlin. Dobi jo brezplačno, če se oglasi pismeno na naslov: Poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra v Ljubljani, Grubarjevo nabrežje 16, ki mu na željo brezplačno donosi še druge kmetijske knjižice v slovenskem ali srbohrvatskem jeziku, ki jih je izdala Delegacija.

Igrokazi za samo moške ali samo ženske vloge: Zbirka ljudskih iger: Vsak zvezek stane 12 Din. (Zenske vloge = ž. vl., moške vloge = m. vl.) 2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma. (m. vl.) 2. Kmet Herod. Burka. (m. vl.) 3. Zupan sardamski. Veseloigra. (m. vl.) 4. Jena nad petelinom in kes. Veseloigra. (ž. vl.) — 3. zvezek: 1. Mili pod zemljo. (m. vl.) 2. Sanje. (m. vl.) 3. Sve-ta Neža. (ž. vl.) — 7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje. (m. vl.) 2. Za letovišče. Burka. (m. vl.) 3. Občinski tepček. Veseloigra. (m. vl.) 4. Dve materi. (ž. vl.) 5. Nežka z Bleda. (ž. vl.) 6.

Najdena hči. (ž. vl.) — 9. zvezek: 1. Na bellemških poljanah. (m. vl.) 2. Kazen ne izostane. (m. vl.) 3. Očelova klet. (m. vl.) 4. Čašica kave. Veseloigra. (ž. vl.) — 10. zvezek: 1. Fernando ali izpreobrnjenje roparja. (m. vl.) 2. Rdeči nosovi. Burka. (m. vl.) 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burka. (m. vl.) 4. Poštna skrivnost. Burka. (m. vl.) 5. Strahovi. (ž. vl.) 11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. (ž. vl.) 2. Repostev, duh v Krkonoskih gorah. Čarobna burka. (m. vl.) 3. Prepirljiva sosedka. Burka. (m. vl.) — 12. zvezek: 1. Izgubljeni sin. Svetopisenska žaloigra. (m. vl.) 2. V ječi. Burka. (m. vl.) 3. Pastir in kralji. (m. vl.) 4. Ljudmila. (ž. vl.) 5. Planšarica. (ž. vl.) — 13. zvezek: 1. Vestalka. Zaloigra. (ž. vl.) 2. Smrt Marije Device. (ž. vl.) 3. Marjin otrok. (ž. vl.) 14. zvezek: 1. Junaska deklica. (ž. vl.) 2. Sveti Boštjan. Zaloigra. (m. vl.) 3. Materin blagoslov. Otroške vloge. — 15. zvezek: 1. Fajbela in Neža. Igra. (ž. vl.) 2. Turki pred Dunajem. (m. vl.) — 16. zvezek: 1. Mojstra Križnička božični večer. (m. vl.) 2. Svojeglavna Minka. (ž. vl.) — 17. zvezek: 1. Dimež, strah kranjske dežele. (m. vl.) (m. vl.) 2. Oh ta Polona! Burka. (ž. vl.) 3. Prisiljen stan je zaničevan. Veseloigra. (ž. vl.) — 18. in 19. zvezek: 1. Pijavka. (m. vl.) 2. Skrivni zaklad. (m. vl.) 3. Dekla božja. Drama. (ž. vl.) 4. Rešitelj. Drama. (m. vl.) 5. Junaške Blejke. Zgodovinska igra. (ž. vl.) 6. Kmet in avtomat. Šaljiv prizor. — 20. zvezek: 1. Sv. Just. (m. vl.) 2. Ljubezen Marijinega otroka. (ž. vl.)

Zdolšek S. M. Serafina: Božične in druge mladinske igrice. 12 Din. Turšič: Izgubljeni raj. Dramatska bajka s petjem. III. 9. (Zenske vloge.) 10 Din. Veseloigre in šaljivi prizori za moške in ženske vloge. (Sokratov god — Nocoj je prav lep večer — V posredovalnici — V hudih zadregah — Gospa Kordula.) 16. Din. Vodopivec: Na krivih potih. Igra. V. 7. (Zenske vloge.) 10 Din. Vole: Roka božja. Igrokaz. V. 11. (Zenske vloge.) 10 Din.

Najnovejši katalog je brezplačno na razpolago. JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI.

Gospodarstvo.

Izvoz v septembru 1925.

Iz ravnokar objavljenih podatkov generalnega ravnanstva carin posnemamo, da je znašal naš izvoz v septembru t. l. 421.812 ton v vrednosti 867.583.498 dinarjev ali v zlatu 79.840.000 dinarjev. Izvoz v septembru lanskega leta je bil samo 384.596 ton v vrednosti 987.368.216 dinarjev ali v zlatu 66.905.000 dinarjev. Iz teh števk je razvidno, da naš celokupni izvoz še vedno napreduje, kar pa ne pride do izraza v statistiki vrednosti v papirnih, pač pa v tonaži in v zlati vrednosti.

Glavni predmeti, katere smo v septembru t. l. izvažali, so bili sledeči: pšenica 45.761 ton v vrednosti 12.8 milijona dinarjev, koroza 53.695 ton v vrednosti 104.7 milijona dinarjev, stavbeni les 83.500 ton v vrednosti 79.5 milijona dinarjev, hmelj 926 ton v vrednosti 74.1 milijona dinarjev, jajca 1872 ton v vrednosti 52 milijonov dinarjev, goveda 13.968 glav v vrednosti 51.9 milijona dinarjev, pšenična moka 6346 ton v vrednosti 29.2 milijona dinarjev itd.

Skupno je v prvih 9 mesecih t. l. dosegel naš izvoz 3.229.823 ton v vrednosti 6.706 milijonov 40.478 dinarjev (v zlatu 581.435.102 dinarjev), medtem ko je bil v prvih 9 mesecih lani samo 2.695.149 ton v vrednosti 6654 milijonov 263.425 dinarjev (v zlatu 456.043.829 dinarjev).

Koliko je dvojne odškodnine v prometu? Natisnjenih je dosedaj za 4600 milijonov nominalne 2½% rente za vojno odškodnino. Do februarja t. l. je bilo izdanih nekaj manj kakor 4 milijarde. Do konca oktobra t. l. bo vsega skupaj v prometu za 4400 milijonov dinarjev. Obveznice se zamenjujejo za sodne ugotovitve do konca t. m. Nato se bo v finančnem zakonu obelodanila odredba, po kateri bo naznačen zadnji rok za izdajanje teh obveznic.

Izvoz lesa iz Bosne. Iz Sarajeva poročajo, da računajo bosanski lesni industriji letos na izredno zmanjšanje izvoza lesa. Cenijo, da bo letošnji izvoz lesa iz Bosne dosegel komaj 50 do 70 odstotkov količine izvoza v lanskem letu.

Za nižje tarifiranje zbirk vzorcev in kovčgov v zbirke trgovskih potnikov. Iz krogov trgovskih potnikov so že večkrat prišle pritožbe glede tarifov za zbirke vzorcev, oz. za kovčge v zbirke, ki so potnikom neobhodno potrebni pri njihovih potovanjih. Kakor čujemo, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani poslala ministrstvu za promet vlogo, v kateri zahteva, da bi se pri reviziji potniških tarifov, ki se bo izvršila 1. januarja 1926 ozirali na zbirko vzorcev, oz. kovčge trgovskih potnikov, ki jih ti nosijo s seboj in dovolili za to popust. Dovolijo naj se vsaj iste olajšave, kakor so jih imeli potniki pred uvedbo novega režima in kakor jih imajo v sosednih državah n. pr. v Italiji in Avstriji.

Avtomobili iz Kanade na našem trgu. Naš generalni konzul v Montrealu poroča, da je letos v avgustu odšla iz Kanade prva pošiljka avtomobilov v Jugoslavijo. Izvoženih je bilo namreč v Beograd 50 voz znamke Studebaker.

Češkoslovaški izvoz v septembru 1925. Iz Prage poročajo, da je v teku meseca septembra t. l. Češkoslovaška izvozila svojih produktov za 1686 milijonov Kč napram 1338 milijonom Kč v avgustu. Od celokupnega češkoslovaškega izvoza je šlo za 84 milijonov Kč v Jugoslavijo, kar predstavlja 5% vsega češko-

slovaškega izvoza napram 6.6% v septembru lanskega leta.

Znižanje diskonta v Švici. Iz Berna poročajo, da je švicarska Narodna banka znižala oficijelno obrestno mero za ¼ odstotka. Diskont znaša sedaj 3½, lombard pa 4½%.

Nemška zunanja trgovina. V mesecu septembru t. l. je znašal izvoz iz Nemčije 776 milijonov mark, uvoz v Nemčijo pa 1069 milijonov mark. — V prvih 9 mesecih t. l. je dosegel uvoz v Nemčijo 9585 milijonov mark, izvoz pa 6361 milijonov mark.

Borze.

26. oktobra 1925.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.41—13.51, Italija 2.220—2.240 (2.25—2.26), London 273.21—275.21 (273.50—275.50), Newyork 56.138—56.738 (56.37—56.40), Pariz 226.80—230.80 (229 bl.), Praga 166.95—168.95, Dunaj 7.9257—8.0257 (7.95—7.96), Curih 10.857—10.9317 (10.885 den.), Amsterdam 22.65—22.85.

Curih Belgrad 9.20 (9.19), Budimpešta 72.70, Berlin 123.70, Italija 20.55 (20.70), London 25.19 (25.145), Newyork 519.50 (519.40), Pariz 20.95 (21.00), Praga 15.89 (15.875), Dunaj 73.15 (73.19), Atene 687, Bukarešt 246, Sofija 3.80, Carigrad 292, Varšava 85, Amsterdam 209, Bruxelles 23.70, Stockholm 139, Kopenhagen 128.25, Oslo 105.50.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.54, London 34.345, Milan 28.10, Newyork 708.85, Pariz 28.64, Varšava 117.05. Valute: dolarji 708.50, angleški funt 34.29, francoski frank 28.55, lira 27.28, dinar 12.52, češko-slovaška krona 20.97.

Praga. Devize: Lira 114.25, Zagreb 60.05, Pariz 137.25, London 163.65, Newyork 33.75.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 80 den., zastavni listi 20—23, kom. zadolžnice 20—23, Celjska 201—202, zaklj. 201, Ljublj. kreditna 230 den., Merkantila 100—105, Kred. zavod 175—185, Strojne 120—123, Trbovlje 360—360, zaklj. 360, Vevče 120—128, Stavbna 100—110, Šešir 141 den.

Dunaj. Don.-savski-jadr. 641, Alpine 290, Greinitz 139, Trbovlje 433, Leykam 160, Hipobanka 90, Avstr. trgovine za dušik 180, Mundus 950, Slavonija 62.500.

Zagreb. 7% invest. posoj. 80 zaklj., vojna odškodnina 336—337, za okt. 336—337.50, za nov. 341—341, Hrv. esk. 128—129.50, Kred. 132—134, Hipobanka 72.50—73, Jugobanka 109—110, Prašedion 955—965, Ljublj. kreditna 225 den., Slavenska 49—50, Srpska 144—145, Narodna banka 4100 den., Eksploatacija 55.58, Sečera 500 bl., Nihag 40 bl., Gutman 375—380, Slavex 142—150, Slavonija 50—51.50, Trbovlje 355—365.

Blago.

Ljubljana. Les: Hrastove deske: 25 m³, 1.85 m—4 m, medija 3 m, 16 cm šir. napr. medija 23 cm, 25—75 mm debel.; 25 m³, 1.85 m—4 m, med. 3 m, 11 cm šir. 25 mm debel.; 20 m³, 1.85—4 m, medija 3 m, 11.50 cm šir. 32 mm debel., feo Postojna tranz. za 1 m³ 7 vag. 1730—1750, zaklj. 1730, hrastovi plohi, par. 1, 53 mm, od 2.80 do 2.90 m, od 18.28 cm, l. II, zdravo feo vagon meja tranz. 1250 den., bukovi plohi, neobrobili: I, II, III, monte: 60 mm od 5 m dalje, od 80 cm dalje: 100 mm od 3 m dalje, od 85 cm dalje: 60, 70, 80 mm od 2.50—3.50 m, od 25—35 cm; 40, 50, 60 mm od 2—2.50 m, od 20—25 cm, feo vag. Sušak 640 den., smrekovi hodi, I, II, monte, 5, 6 in 8 m, od 25 cm prem. napr., medija 34 cm, feo vagon namembna post. Gorenjski 8 vag. 300—300, zaklj. 300, testoni I, II, III, monte z 2-3—9-10 in 1-3—4-5, 6-7—8, par. ostrorobi, oceljeni. feo vag. Postojna tranz. 600 bl., bukovi plohi, obrobili, I, II z 10% III 27, 38, 40, 50, 60, 70, 80, 90 100 mm, od 2.25—4.50 m, suhi, feo vag. Postojna tranz. 700 bl. — Zito in poljski pridelki: Pšenica domača, feo Ljubljana 260 den., koroza stara feo sremska postaja 1 vag. 180—180, zaklj. 180, koroza stara, pariteta Belgrad 180 bl., koroza nova, 100% kase pri sklepu, okt. nov., dec., feo slav. postaja 122 50 bl., koroza nova v storžih, feo slav. pos. 75 bl., koroza medijumska, feo Čakovce 1 vag. 185—185, zaklj. 185, oves, feo slav. postaja 170 bl., oves, feo Postojna tranz. 200 den., fižol mandolen, feo Ljubljana 285 den., fižol prepelničar, feo Ljubljana 310 den., fižol prepelničar, prekmurski, feo Ljubljana, netto 335 bl., fižol ribničar, feo Ljubljana 300 den., kostanj divji, letošnji, feo vag., nakl. postaja 55 den.

LEONHARDI-JEVA ČRNILA

TUŠ LEPILA, BARVE ZA ŽIGE ITO. PROIZVAJA PO STARIMI PREISKUŠENIMI IZVIRNIMI RECEPTI

TOVARNA „PENKALA“

EDMUND MOSTER I DRUG D O ZAGREB

Glavna bratovska skladnica za Slovenijo.

(Z ustanovne skupščine v nedeljo 25. t. m.)

V nedeljo 25. t. m. je bila ustanovna skupščina Glavne bratovske skladnice za Slovenijo v Ljubljani. Skupščina se je vršila v prostorih restavracije pri »Levu«. Na predvečer je bilo zborovanje delavskih delegatov v restavraciji pri »Roži«, kjer so zavzeli stališče k imenovanju skupščini in novemu pravilniku.

Na skupščini so pred prehodom na dnevni red podali delavski delegati sledečo izjavo:

Delavstvo, ki nas je poslalo na to skupščino, najodločneje odklanja pravilnik za bratovsko skladnico v njegovi sedanjih obliki.

Ono zahteva od nas, da imamo pri svojem postopanju pred vsem to pred očmi, da dosežemo pravično spremembo tega pravilnika.

Pri tem razpoloženju prevzemamo nase težko odgovornost, ako smo sklenili, da se udeležimo te skupščine in da ne onemogočimo konstituiranje glavnega odbora na podlagi tega pravilnika.

Ako smo se k temu kljub temu odločili, smo se odločili zato iz dveh razlogov:

Prvič zato, ker se je pokazalo na anketi o pravilniku, ki se je vršila v Ljubljani dne 8. in 17. aprila t. l., da obstoja vsaj na strani nadzorne oblasti pripravljenost uvaževati najbolj upravičene delavske zahteve.

Drugič zato, ker je pokazal minister za šume in rude s tem, da je naročil izdelati matematične bilance za rudarsko zavarovanje, vsaj nekaj volje, da postavi zavarovanje na realno podlago, kar spada med glavne zahteve delavstva.

Pri tem položaju smo smatrali za svojo dolžnost, da podamo dokaz, da smo pripravljeni delati za spremembo pravilnika v smislu upravičenih interesov delavstva, ki dela v rudarski in kovinarski industriji. Pri tem upamo na pomoč nadzorne oblasti.

Za to smo se odločili v trdni nadi, da bodo upoštevale vse zainteresirane skupine življenske interese delavstva ter smatrale za stvar časti in poštenja, da drže besedo, ki so jo dale na anketi z dne 8. in 17. aprila t. l. osvojile soglasno.

V onih točkah, kjer so šla nujenja na anketi narazen, pa pričakujemo, da bodo zakonodajni činitelji pri svoji odločitvi upoštevali, da je družba dolžna zasigurati pri težkem rudarskem delu izčrpanemu in onemogliemu delavstvu na stara leta vsaj najnujnejšo preiskrbo.

Oštro podčrtujemo, da je ta človeška pravica tako sveta, da je nobena gospodarska kalkulacija ne sme zanikati, temveč mora z njo brezpogojno računati.

Da se omogoči, da zavzamejo tudi interesi iz drugih delov države stališče k našim predlogom, predlagamo, da se skliče državna anketa v Beograd, ki naj pravilnik na enak način prouči, kakor ga je proučila anketa v Ljubljani.

Nato se je izvolila glavna uprava sesto-

ječa iz 12 članov, od katerih jih je po pravilniku pripadlo polovico na delodajalce in polovico na delojemalce. Predsedstvo uprave pripada skupini delodajalcev, kakor to določa pravilnik.

K točki o spremembi pravil je delavska delegacija predlagala, da se vsi predlogi za spremembo dajo upravnemu odboru, katerega mu se poveri, da izdela nov pravilnik odnoso izdela tozadevne spremembe.

Z ozirom na naročilo ministra za rude in šume, da se naj izdela matematična bilanca za rudarsko zavarovanje, je zavarovalni tehnik g. Lapajne iz Zagreba podal na skupščini tozadevno poročilo.

Donisi.

Moravce. V nedeljo se je vršil pri nas občni zbor »Kmetске zveze«. Za načelnika je bil ponovno izvoljen g. Janez Bergant iz Krase. V poldrugo uro trajajočem zelo zanimivem govoru nam je g. dr. Rožič razjasnil današnji politični položaj. Vsi smo ga napeto poslušali in odobrvali njegova izvajanja. Moravska dolina popolnoma odobrava politiko Jugoslovanskega kluba.

Prosvetni večer na Ježici. V soboto zvečer je priredilo tak. kat. prosvetno društvo s sodelovanjem društvenega pevskega oddelka prosvetni večer, ki je bil posvečen spominu koroških Slovencev. Tov. predsednik, ki se je uvodoma s toplimi besedami spomnil umrlega in prejšnjega dan pokopane duha svetnika zlatomašnika Simona Zupana, ki je ustanovil katoliška prosvetna društva na Ježici in jim bil dolga leta duševni voditelj, je opisoval trpljenje koroških Slovencev, ki kljub silnemu pritisku na klonijo in je izrazil upanje, da bo tudi njim še zasijalo solnce svobode. Pevski zbor je pod spretnim vodstvom tov. Mozovnika zapel par pesmi, gđ. Dovičeva pa je lepo deklamirala Rojakom tam preko... Nato pa nas je g. tajnik Zor s pomočjo skiptičnih slik vodil po lepi slovenski Koroški in pri tem omenjal marsikak zanimiv dogodek iz slovenske zgodovine. Z Lepo našo domovino, ki jo je obširno poslušalo stoji, je bil za ključan ta lepi večer, kakršnih želimo še več.

Ježica. K poročilu o pogrebu zlatomašnika Simona Zupana v nedeljskem »Slovenec« dostavljamo še, da se je pogreba udeležila tudi šolska mladina pod vodstvom učiteljstva, kar je bilo zadnjič pomotoma izpuščeno.

Tržič. V nedeljo je bilo tu odkritje spomenika v svetovni vojni padlim in umrlim župljanom. Za novo zakristijo se je priredil na pokopališču našla za to pripraven polukrožen prostor, na katerega robu stoji vojni spomenik, ki je napravljen iz grobo obdelanega domačega rjavega kamna. Spodaj je 90 cm visok podstavek, v čigar sredini je kravo pisana marmornata plošča — tudi iz domačega marmorja — z napisom: »Vojnim žrtvama, in spodaj 1914—1918«. Na mogočnem nastavku sta dve sivi plošči, na katerih so z zlatimi črkami uklesana imena 101 padlih, oziroma umrlih vojakov v svetovni vojni. Vrh spomenika je originalen križ iz kovanega železa. Ves spomenik je visok 4 m in pol. Otvoritevna slavnost je bila veličastna. Ob 9 so se zbrali ognjegasci iz Tržiča, Loma, Križev in Kovorja, Orel in Sokol, invalidi in nekdanji bojevniki na trgu pred pošto in Slugovo gostilno in v skupnem sprevodu s šolsko mladino odkorakali med sviranjem železničarske godbe v župno cerkev. Tu je imel domači župnik primeren nagovor. Med mašo je krasno pel pod vodstvom g. Dolinarja moški zbor, sestavljen iz vseh treh trških moških zborov. Med sv. mašo se je vršilo darovanje za spomenik, udeležilo se ga je veliko ljudstva, zlasti moških. Po sv. maši se je zbrala mnogobrojna množica na pokopališču in pred spomenikom. Okrog spomenika so se razvrstile društvene zastave tukajšnje gasilskega društva, Društva sv. Jožefa, Orla, Sokola, Bralnega društva in zastave treh šol: pred spomenikom duhovščina in zastopniki uradov in občin, ki so v tržiški župniji. Navzoči so bili vsi žu-

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisal Jules Verne. — Poslovenil A. B.

— Ne bom govoril o zdravstvenih prednostih avstralskega podnebja in ozračja, ki je bogato kisika in revno dušika. Tudi naj samo mimogrede omenim, da tukaj ni vlažnih vetrov, ker pihajo pasatni vetrovi vzporedno z obalami. Večina bolezni je tukaj nepoznanih, na primer tifus, koze in kronična vnetja.

— To pa res ni kar tako, je omenil Glenarvan.

— Res je, toda to sem samo omenil. Glavno je, da ima tukajšnje podnebje čudno, prečudno lastnost...

— Kakšno? je vprašal John Mangles.

— Saj mi ne boste verjeli.

— Seveda bom!

— To podnebje...

— No, kaj vendar?

— Poboljša slabe ljudi!

— Res?

— Da, je nadaljeval učenjak prepričevalno. Poboljša jih. Tukaj se rja ne prime železa in tudi zlobnost ne ljudi. Čisti in suhi zrak obeli naglo vse, kar je umazanega, perilo in duše. Angleži so dobro spoznali prednosti in moč avstralskega podnebja, zato so pošiljali sem najhujše zločince.

— Kaj mislite resno s tem poboljšanjem? je vprašala neverjetno gospa Glenarvanova.

— Da, gospa, vpliva na živali in na ljudi.

— Ali se ne šalite, Paganel?

— Nikakor ne. Živali so tu izredno krotke. Saj sem vam že dejal, da tu ni zverin.

— Nemogoče!

— Pa je le! Zločinci, ki jih prepeljejo v te zdrave kraje, se prenovijo in prerodijo v par letih. Filantropom (človekoliubom) je stvar že dolgo znana. V

Avstraliji se vse narave poboljšajo.

— I, kaj pa potem vi, gospod Paganel, ki ste že tako zelo dobri, je vprašala lady Helena, kaj bo pa z vami v Avstraliji?

— Postal bom izvrsten, gospa, je odgovoril Paganel, naravnost izvrsten!

X. poglavje.

Wimmera River.

Tisti dan pred Božičem so se odpravili na pot s prvim svitom. Vročina je sicer že začela pritiskati, a vseeno še ni bila neznosna. Pot je bila skoro ravna. Živali so stopale z lahkoto. Četita je zavila med redko posejano pritlikavo drevje. Po dolgi, celodnevni poti so se utaborili zvečer na bregu Belega jezera, ki ima slano, nepitno vodo.

Tukaj je moral gospod Jakob priznati, da Belo jezero ni bolj belo kot črno morje črno, Rdeče morje rdeče, Rumena reka rumena, Višnjeve gore višnjeve. Vseeno se mu je zdelo potrebno, da se o tem prereka. Njegovi dokazi seveda niso držali.

Gospod Olbinett je, točno kakor po navadi, pripravljen večerjo. Nato sta popotnika zaspali na vozu, jezdec pa pod šatorom. Spali so trdno, tako da jih ni moglo motiti niti žalostno zavijanje »dingov«, avstralskih šakalov.

Onstran Belega jezera se je razprostirala krasna ravnina, vsa posejana s krizantenami.

Ko so se Glenarvan in tovariši zbudili na božični dan, so ostrmeli nad tako krasoto. Šli so dalje. Tla so bila čisto ravna, samo v daljavi se je pokazal tupatam griček kakor majhna grba. Prav do obzorja je bil sam travnik in samo rdečkasto pomladno cvetje. Višnjevi odsev drobnolistega lanu se je mešal s škrlatno rdečico akantove. Številne vrste najraznobarvnejših pustinskih rož so krasile zelenelo poljano. S soljo prepojena zemlja je hranila veličanske množine rdeče in rumene avstralske pese. Ta rast-

lina je zelo koristna v industriji, ker daje njen izprani pepel prvovrstno sodo. V sredi med rožami je postal Paganel — to se razume — tudi botaničar. Imenoval je vsako posebej z njenim latinskim imenom. Iz ljubezni do svojih preljubih števk si Paganel ni mogel kaj, da ne bi omenil, da je avstralskih rastlin štiristošest dvesto vrst, porazdeljenih na stoddvajset družin.

Pozneje, ko so v naglici prevozili kakih deset milj, je voz zavil med visoke šope akacij, mimos in belih gumijevcev, kojih cvetovi so tako raznobarni. Rastlinsko kraljestvo v teh krajih ni nevhvaležno ljubemu solncu. Z vonjem in živo barvo se mu zahvaljuje za tople žarke.

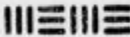
Kar zadeva živalstvo, ni bilo tako bogato. Par kagvarjev je skakalo med travo, pa se jim ni bilo mogoče približati. Majorju se je posrečilo, da je spretno zadel od strani zelo redko ptico, ki bo kmalu izumrla. Bila je velikanška čaplja, ki ji pravijo »žabiruc«. Visoka je bila pet čevljev, črni, široki, stožčasti kljun, ki je na koncu zelo špičast, je pa meril skoro osemnajst palcev. Višnjevo-škrlatasti odsev njene glave je bil v živem nasprotju s svetlozelenim vratom, bliščečebelimi prsi in kričeče rdečimi dolgimi kraki. Zdelo se je, da je čaplja na ljubo mati narava potrošila vse prvotne barve.

Ptico so zelo občudovali. Major bi bil brez dvoma junak dneva, da ni par milj naprej Robert nalezel in spretno ubil čudno pokveko, na pol ježa, na pol mravljinčarja, grd nestvor in samo na pol razvit kakor živali iz prvih dob stvarstva. Dolgi, lepljivi jezik je visel iz zabasane žrela in lovil mravlje, ki so tej živali glavna hrana.

»To je ježevce! je vzklilnil Paganel. Ali ste že videli kdaj podobno žival?

— Ostudna je, je pripomnil Glenarvan.

— Ostudna, pa zanimiva, je povzel Paganel, in kar je še več, nahaja se samo v Avstraliji. Zaman bi jo iskali po vseh delih sveta.

Priporočamo »Mohorjeve knjižnice« na Prevaljah: 4. zv. Križev pot. Roman. 5. zv.: Knez Serebrjani, roman. 6. zv.: Zdrnja na grmadi, povest. 7. zv.: Ohoči poštrček, povest. — Cene so v Mladiki. — KOL

pani, gg. Iv. Lončar, trški župan, Ivan Ankela, župan šentlanske občine, Meglič Franc, župan občine Sv. Katarina z občinskimi odborniki. Slavlja so se udeležili zastopniki vseh trških uradov: gg. sodnik dr. Černeš, davčni nadupravitelj Roosa, zastopniki poštne uradništva, železnice, carinarne, tržiško in šentlansko orožništvo in osebje obeh finančnih kontrol.

Pred spomenikom je zaigrala najprej godba žalostinke in pevec so v mogočnem zboru zapeli: »Oj Doberdoba«, nato je v imenu pripravljalnega odbora odkril spomenik predsednik g. svetnik Karel Pirc. Po liberi in molitvah za padle je gosp. strokovni učitelj Rudolf Pečjak v sijajnem govoru popeljal navzoče na bojne poljane, kjer so umirali naši očetje, bratje in sinovi, pokazal je kako je njihova žrtev globokega pomena za preostale in potomce, da bo iz žrtev svetovne vojne vzrasla nova, lepša doba za človeški rod. Njegov govor je mnogim privabil solze v oči v spominu na padle in na vojno gorje. Govoril je še prav lepo zastopnik invalidske organizacije iz Ljubljane. G. Stritih je deklamiral Majcenovo: Smrt na bojišču, in končno je še enkrat pozdravil vse padle v kratkem, a jedrnatem govoru g. Dečmen kot nekdanji bojni tovariš. Med govori je igrala železničarska godba žalostinke in moški zbor je zapel več žalostink. Lepa in ganljiva slovesnost se je zaključila z defiliranjem pred spomenikom, ki so se ga udeležili: Požarne brambe — 103 možje — Orel, Sokol, uniformirana finančna straža, invalidi in bojevniki v svetovni vojni. Slovesnost je na vse navzoče napravila globok vtis s svojim učinkovitim sporedom. Lepo je bilo, da so vse stranke in vse organizacije tako složno prispevale, da se je ta slovesnost tako krasno izvršila.

Šmartno pri Litiji. Pretekli torek je priredilo tujašnje Kat. prosvetno društvo s sodelovanjem vseh odsekov v Društvenem domu podoknico in odhodnico g. benediktina Leopolda Erzina, ki nas je po vztrajnem ter plodonosnem sedemletnem dušnopastirskem in prosvetnem delovanju zapustil in prevzel župnijsko pri Sv. Križu nad Litijo.

V nedeljo popoldne je umrl tukajšnji ugledni posestnik, gostilničar in mesar g. Ivan Maček. Pogreb bo danes.

Okrajni cestni odbor je popravil slabo kanalizacijo, ki je zlasti nagajala hišam za cerkvijo, ki so močno trpele pri vsakem deževju. Sedaj poplavl vsaj pri manjših nalivih ne bo. Kanalizacijo popravljajo tudi ob cesti v Ustju prav do vodnjaka. — Kat. prosvetno društvo bo ponovilo v nedeljo teden t. j. 8. novembra ob treh popoldne dramo »Ben Hur«, ki je zadnjič tako lepo uspela.

Orehovica pri Sent Jerneju. (Umrl kronist. — Žalostna obletnica.) Dne 16. t. m. je umrl v Cerozemlju mlinar Anton Nučič. Rojen na Hrvaškem, je prišel v mladih letih semkaj kot mlinarski pomočnik k staremu Kriščku, prevzel pozneje od njega vse gospodarstvo ter se tu oženil. Bil je svoj čas tudi v Ameriki. Bil je miren mož, dobrega srca, ki ni imel sovražnikov. Rajni si je rad zapisaval vse važnejše dogodke in je njegovih zapiskov za celo vaško kroniko. Celo njegov vinski hram je ves popisan z omembe vrednimi vremenskimi in drugimi dogodki preteklih let. Umrl je po kratki mučni bolezn, previden s sv. zakramenti. Pokoj njegovi duši! — 22. t. m. se je vršila sv. maša za dušnico za pokojnim Viktorjem Novakom, katerega tragična smrt je še vsem v živem spominu. Pred 4 leti se je zgodilo. Šel je od doma zdrav, vesel, nič hudega sluteč — a duh sovražstva in ošabnosti je imel oni usodni večer že vržene mreže — je naščuval tovariše zoper tovariša. In zgodilo se je ... O, zakaj naše ljudstvo, naše krščansko ljudstvo, tako malo upošteva najimenojšo krščansko zapoved! Imeli bi lahko raj na zemlji — toda ga ne maramo, mi sami ne! — Po končani božji službi je godba orlovskega odseka iz Sent Jerneja svojemu nepozabnemu tovarišu na grobu zaigrala v srce segajoče žalostinke. Sožalja vredni svojci rajnega Viktorja! Vsako leto se vam ob teh spominih nanovo odpirajo srčne rane. Toda čas hiti — vedno bližje je svidenje nad zvezdami. Kvišku sreč!

Pameten človek skrbi tudi za bodočnost. Zima se bliža. in najbrž ne bo mila! Marsikoga skrbi, kje dobiti obleko, moko, drva. — Prijatelj, te skrbi se lahko reši! Ne bo ti treba šteti tisočakov, samo par dinarjev žrtvuj, pa dobiš vse to. Šmenta, tega pa ne razumem! bo marsikdo neverjetno odkimal z glavo. Za par dinarjev obleko, moko, pa še dr-

va — to ni mogoče! Pač, je mogoče, prijatelj! Samo par srečk efektne loterije Katoliškega doma v Ljutomeru ti je treba kupiti, pa lahko dobiš blago za celo moško, žensko obleko, pa še seženj drv. In če si še posebno agilen, prevzemi v razprodajo srečke naše efektne loterije in zaslužiš 10% provi-

zije. Sreča te kliče, vabi, ne naženi je, ampak vzemi v roke dopisnico in naroči si par srečk! Stane samo 5 Din komad.

Naročajte „Slovenca“!

Naznanjam tužno vest, da je moj ljubljani soprog, gospod

Anton Uršič

posestnik v Št. Vidu pri Vipavi, načelnik raznovrstnih gospodarskih organizacij itd.

danes ob 6. uri zvečer po težkem trpljenju, previden s svetimi tolažili, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v sredo popoldne iz Leonišča na pokopališče pri Sv. Križu. — Ura pogreba se naznani pozneje.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1925.

žalujoča soproga s hčerkama
in ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservata za Oplograph dobite edino le pri **L. Baraga**, Selenburgova ul. 6/I. Telefon št. 980

Gospodična

ki zna šivati, išče službe. Gre tudi za natakarico, bolj-šo sobarico ali kaj sličnega. — Ponudbe na upravo lista pod »Spretna«. 7223

ALOJZI TURK
EKONOM
GITA STRAJHER
POROČENA

Ljubljana, 26. oktobra 1925.

ŠOFERJA

treznega, zanesljivega ter zmognega avtomontaže — sprejme »KOLINSKA TOVARNA« v Ljubljani.

Služba organista in TAJNIKA

je razpisana v METLIKI. Prijave do 15. novembra s prilogami na župni urad ali na hranilnico in posojilnico v Metliki. Prednost imajo samci, ki so dovršili vojaško službo. Nastop 1. decembra tek leta. 7125

Iščem za stalno delo stolarja

za mehanične stole. — Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Stolar« štev. 7141.

Mizarskega pomočnika

treznega in zanesljivega, ki je res zmognen pohištvenega dela, sprejem takoj; plača primerna. Na željo je stanovanje in hrana v hiši. — Lorenc Mačič, strojno mizarstvo, Prevalje. 7155

Sprejme se dobra likarica

za stalno proti dobri plači. — ŠIMENC, Kolodvorska ul. št. 8, Ljubljana.

PARNA PIVOVARNA D. D. V SKOPLJU išče

1 sodar. mojstra kakor tudi več delavcev

izurjenih v sodarskem pivovarskem poslu. — Ponudbe je poslati na Poštni predal 65 — Skopje. 7215

Šofer mlad, samski, tre- zen, ključavničar- ski pomočnik, išče službe za takoj. — Ponudbe z na- vedbo plače upravi lista pod šifro »Zanesljiv 7221«.

Kratek KLA VIR

dobro ohranjen, napredaj za 2500 Din. — Naslov pove uprava lista pod štev. 7205.

Rabljena DVOKOLESA motorji, avtomobili, šivalni in pisalni stroji, se kupijo proti izkazu lastnine. Franc Batjcl, Ljubljana, Zvonarska ulica št. 1. 6906

PRODA SE:

2 KONJA, 1 KOLESELJ, 1 BREK, 1 DIRA, 1 telef. APARAT s 5 stranskimi postaj. Vpraša se: Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta 8. 7198

RAZPRODA SE

odnosno odda v zameno za drugo blago: 5 velikih hramnih SODOV. Vpraša se: Spodnja Šiška, Sv. Jerneja cesta 8. 7199

Kupimo nekoliko sto kilogr.

KUTINJ

Cenjene ponudbe na Konzervno tovarno »GLOBUS«, d. d. na Vrhniki. 7211

1 dvonadstr. hiša v Mariboru, v sredini mesta — Marijina ulica 25 — se proda za 100.000 ital. lir ali ekvivalent. — Obvestila daje: Dr. FRANKO KLARIČ, Vršac, Wilsonova ulica 55.

Kupujemo

drva

vsako količino, bukova polena, zdravo, suho blago, franko postaja ZAGREB. — Ponudbe izvolite poslati na

I. MESTROVIĆ

ZAGREB, Bakačeva ul. 3/II.

Za kapelo ali cerkv. podružnico se proda velika, fino oljebarn. SLIKA (sv. Magdalena pod Krist. križ), kopija po Langusu. Naslov: JENKO, Gradišče št. 3, I. nadstropje. 7156

POZOR! POZOR! Ostanki za perilo

napredaj po polovični ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! Resljeva cesta 30/I., desno.

BRZOPARILNIK

dobro ohranjen, se proda za 1125. — Din. Na ogled ob vsakem času! Kje, pove uprava lista pod št. 7166.

Trbovelski premog in drva

dobavlja promptno in najugodnejše tvrdka

H. PETRIČ
Ljubljana
Gospodarska c. 8 Tel. 343

V komisijsko prodajo vzamem razno blago! Lokal in skladišče v lastni hiši na razpolago. Ponudbe pod šifro: »KOMISIJA« na »oglasni zavod KOPITAR«, Ljubljana, Čopova 21.

NAJBOLJŠA

REKLAMA

so oglasi v »Slovenec«.

Denar pada!

Zato kupi brž turške srečke — najboljše vrednostne papirje (franki) in hkrati srečke z milijonskimi dobitki. Vsaka zadene. Izguba nemogoča. — Pojasnila brezplačno — Pisma na upravo »Slovenca« s pristavkom: »Turške srečke«. 7039

DRVA - ČEBIN

Wollova ulica 1/II. — Telefon 56

Naznanjam

preselitev krojaške obrti iz Krčevine št. 139 v Majstrovo ul. 16 in se p. n. občinstvu še nadalje priporočam. MESARIČ MATIJA, krojač.

Preoblikovalnica

Barborič-Završan

Mestni trg 7

predeluje damske filce, velurje, itd. po najmodernejših oblikah. — Velika izbira damskih klobukov in nakita po zelo nizkih cenah.

Javna zahvala.

Čutim se dolžno izreči zavarovalni družbi »S.A.V.A.« javno zahvalo za njeno kulantno postopanje ob priliki požara moje vile v Ukancih tik hotela »Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru. — Vkljub temu, da sem bila zavarovana pri družbi komaj mesec dni, mi je odmerila odškodnino v mojo popolno zadovoljnost in je izplačala celo zavarovano vsoto. Vsed tega zavarovalnico vsakomur najtopleje priporočam.

Stara Fužina, 20. okt. 1925.

MARIJA ROŽIČ,

lastnica penziona »Zagreb« ob Boh. jezeru.

Zakon. par išče opremljeno sobo

najraje v središču Ljubljane, event. z souporabo kuhinje. V stanovanju ostane nepretrgoma šest mesecev. Plača 800—1000 Din mesečno. — Ponudbe takoj pod »SOBA« upravi »Slovenca«. 7222

VINOGRAD z zidanico

in stanovanjskim prostorom, 1½ orala površine, dobro negovan, nekaj last prosta Elberta, se proda. — Pojasnila se dobi v Sušnikovi zidnici, Trška gora pri N. m. 7200

NIZKE CENE!

Veliko zalogo novodošlega manufakturnega blaga za zimo, kakor: damske velurje v vsakovrstnih barvah in kvalitetah, blago za kostume in priznana veliko izbiro moškega suknja nudi ceni. odjemalcem po nizkih cenah

»OBLAČILNICA« — LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA.

Dobro blago se samo hvali!

Da se o tem prepričate, ogledajte si veliko izbiro manufakturnega blaga vseh vrst pri znani solidni trdki

»OBLAČILNICA« — LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA.

Preminula nam je v nedeljo naša srčno ljubljena, zlata mamica, gospa

Marija Kolenc

v starosti 63 let. — Truplo nepozabne rajke se prepelje iz ljubljanske bolnišnice v Presko, kjer bo pogreb v sredo ob dveh popoldne.

Medvode, dne 26. oktobra 1925.

Žalujoči ostali:

JAKOB KOLENC, soprog. — ZORA BOHINC, hčerka. — IVAN BOHINC ML., zet.

Profesorski zbor drž. real. gimnazije v Celju naznanja, da je dne 26. oktobra 1925 ob 8 zjutraj umrl gospod

ravnatelj Anton Jeršinovič

ravnatelj.

Pogreb se vrši v sredo 28. t. m. ob pol 16 izpred gimnazije. Dobrega starešino priporočamo v blag spomin.

V Celju, dne 26. oktobra 1925.

Javna zahvala.

Podpisani sem bil zavarovan pri banki »SLAVIJI« in »JUGOSLAVIJI«. Ko mi je letos pogorelo gospodar. poslopje v Sv. Miklavžu pri Slovenjgradcu, sta obe zavarovalnici takoj prečlenili požarno škodo ter mi priznali celo znatno višjo požarno odškodnino, kot bi jo bil upravičen zahtevati na podlagi ugotovitve potom razsodišča. Za to brezprimerno kulantnost se jima moram javno zahvaliti.

Šmartno pri Slovenjgradcu, 22. oktobra 1925.

FILIP PAČNIK l. r.,
veleposestnik in lesni trgovec.

Josip Doberšek, priča.

KDOR IMA

centralno kurjavo, Lutzove peči in štedilnike ali polnilne peči (Füllhoffen)

kuri najceneje z nemškim plinskim koksom!

Zaloga: D. Čebin, Wollova 1/II. Telef. 56

Javna sodna dražba.

V sredo dne 28. oktobra 1925 ob 1. uri (13. ur) popoldne se vrši v Domžalah št. 4 JAVNA SODNA DRAŽBA raznega pohištva, kakor omar, miz, železne blagajne, šivalnih strojev za izdelavo slamninkov, raznih filcev, šivalnega stroja »Singer«, več tisoč raznih belih moških, otroških in raznobarvnih moških slamninkov, slamatih torbic (cekarjev), kit (cofov) za slamnike, kartonov za razpošiljanje slamninkov, konja, rujave barve, novega breka itd. itd. — Na to dražbo se posebno opozarjajo slamninarska podjetja. 7182

Vsem, ki ste spremili mojo dobro, zlato tetko, č. sestro Ano k večnemu počitku:

„Bog plačaj!“

Ljubljana, 27. 10. 1925

Aneta Potočnik.

Zahvala.

Tem potom se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in pa znancem za obilno udeležbo spreveda k večnemu počitku naše ljubljene mamice in soproge, gospe

Amalijs Lunder.

žalujoči:

FRAN LUNDER, soprog.
OTON, FRANICA, HERMINA, otroci.